

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Utenos rajono savivaldybei
El. p. info@utena.lt

2017-06-23

Nr. 4-01-4738

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VEIKLOS SRITYJE

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT), vadovaudamasi Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsniu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, atliko korupcijos rizikos analizę Utenos rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) sporto rėmimo srityje.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo pagrindas: STT 2017 m. vasario 7 d. rašte Nr. 4-01-1090 nurodytas sprendimas.

Korupcijos rizikos analizę atliko: STT Panevėžio valdybos Korupcijos prevencijos poskyrio vyriausiasis specialistas Mindaugas Stukas.

Korupcijos rizikos analizė pradėta: 2017 m. kovo 1 d.

Korupcijos rizikos analizė baigta: 2017 m. birželio 22 d.

Nurodytoje Savivaldybės veiklos srityje korupcijos rizikos analizė atlikta pirmą kartą.

Analizuotas laikotarpis nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS TURINYS

1. Korupcijos rizikos analizės apimtis ir metodai	3
2. Korupcijos rizika savivaldybės sporto rėmimo srityje	5
2.1. Sporto veiklos projektų finansavimas savivaldybės biudžeto lėšomis.....	7
2.2. Savivaldybės administracijos gautos paramos sporto veiklai finansuoti skirstymas	18
2.3. Mokestinių lengvatų taikymas įmonėms, remiančioms su sportu susijusias veiklas	20
2.4. Savivaldybės kontroliuojamų įmonių veiklos, teikiant paramą sportui, priežiūra	22
3. Dėl nusišalinimo priimanant sprendimus savivaldybės taryboje.....	26
Motyvuotos išvados	28
Pasiūlymai	29
Priedai:	
1 priedas. Atliekant korupcijos rizikos analizę naudoti ir įvertinti teisės aktai, dokumentai ir informacija	31
2 priedas. Pateiktų pasiūlymų įgyvendinimas	36

1. KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI

Tikslai:

Nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidų korupcijai pasireikšti Savivaldybės tarybos nariams, Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (toliau - Savivaldybės administracijos darbuotojai), Savivaldybės sudarytų komisijų nariams, Savivaldybės deleguotiems įmonių ir įstaigų kolegialių valdymo institucijų nariams priimant sprendimus sporto rėmimo srityje, ir pateikti pasiūlymų, kurie padėtų geriau valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius ir Savivaldybės veiklą minėtoje srityje padarytų skaidresnę, esant būtinumui teikti siūlymus dėl Savivaldybės korupcijos prevencijos programos pakeitimo.

Uždaviniai:

1. Nustatyti Savivaldybės lygmens teisinio reglamentavimo trūkumus.
2. Nustatyti teisės aktų įgyvendinimo Savivaldybės veikloje problemas.
3. Išanalizuoti praktinį administracinių procedūrų vykdymą Savivaldybėje ir nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius.
4. Pasiūlyti korupcijos riziką mažinančių priemonių.

Objektas:

Savivaldybės veikla sporto rėmimo srityje.

Subjektas:

Savivaldybės administracija.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

1. Teisės aktų ir dokumentų turinio analizė.
2. Interviu metodas (Savivaldybės darbuotojams pateikti klausimai).
3. Viešai prieinamos informacijos stebėjimas ir analizavimas (Savivaldybės interneto svetainė <http://www.utena.lt/>, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainė www.vtek.lt, VšĮ „Utenos Juventus“ interneto svetainė www.utenosjuventus.lt, VšĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ interneto svetainė www.utenosutenis.lt, Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių interneto svetainės www.ust.lt (UAB „Utenos šilumos tinklai“), www.utenosvandenys.lt (UAB „Utenos vandenys“), www.utbu.lt (UAB „Utenos butų ūkis“), www.utenoskom.lt (UAB „Utenos komunalininkas“), informacija žiniasklaidoje ir pan.).

Atliekant korupcijos rizikos analizę vertinti dokumentai ir informacija, nurodyti 1-ame priede. Korupcijos rizikos analizės išvados padarytos remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize, vertinant:

1. Sociologinių tyrimų duomenis („Lietuvos korupcijos žemėlapis 2016“);
2. Galimybę vienam darbuotojui priimti sprendimus analizuojamose srityse;
3. Darbuotojų ir padalinių atstumą nuo centrinio padalinio;
4. Darbuotojų savarankiškumą priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskreciją;
5. Darbuotojų ir padalinių priežiūros ir kontrolės lygį;
6. Laikymąsi įprastos darbo tvarkos;
7. Savivaldybės sporto rėmimo srityje sudarytų komisijų narių rotacijos lygį;

8. Atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimus;
9. Teisės aktų priėmimo ir vertinimo sistemą;
10. Veiklos, dokumentų viešumą ir prieinamumą visuomenei.

Korupcijos rizikos analizės išvados padarytos remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize. Jei Savivaldybė prašomų pateikti dokumentų ar duomenų nepateikė, buvo laikoma, kad jų nėra.

2. KORUPCIJOS RIZIKA SAVIVALDYBĖS SPORTO RĖMIMO SRITYJE

Kūno kultūros ir sporto įstatymo 12 straipsnis apibrėžia savivaldybių kompetenciją kūno kultūros ir sporto srityje, šio straipsnio 2 dalis numato galimybę savivaldybėms savo nustatyta tvarka finansuoti sportininkų ugdymo centrų, sporto klubų ir kitų nevyriausybinę teritorijoje veikiančių sporto organizacijų, neatliekančių viešojo administravimo funkcijų, veiklą.

Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programoje¹ numatytas pirmasis programos tikslas – siekti didesnio viešojo sektoriaus valdymo efektyvumo, sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo ir atskaitingumo visuomenei, didesnio valstybės tarnybos atsparumo korupcijai.

Remiantis minėtomis Kūno kultūros ir sporto įstatymo nuostatomis, atsižvelgiant į Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programoje įtvirtintus tikslus, Savivaldybės pareiga yra nustatyti aiškius, objektyvius ir skaidrius kriterijus, kuriais remiantis lėšos paskirstomos konkrečioms sporto šakoms ir organizacijoms; viešumo, atskaitingumo ir kontrolės reikalavimus Savivaldybės institucijoms ir lėšų gavėjams.

Kūno kultūros ir sporto finansavimo šaltiniai, numatyti Kūno kultūros ir sporto įstatymo 19 straipsnyje, yra valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai, lėšos, gautos iš loterijų organizavimo, ir kitos teisėtai gautos lėšos.

Pastebėtina, kad 2016 m. rugsėjo-spalio mėnesiais atlikto tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2016“ duomenimis, 22 proc. gyventojų savivaldybes nurodė kaip labiausiai korumpuotas institucijas Lietuvoje. Savivaldybių skiriama parama profesionaliems sporto klubams gyventojų vertinama nevienareikšmiškai, skirstant lėšas pasigendama viešumo ir kontrolės², mažinamas finansavimas kitoms svarbioms sritims³.

Apibendrintai galima teigti, kad savivaldybėse finansavimas sportui skiriamas pagal kiekvienos savivaldybės finansines galimybes; dažnai finansavimui ir jo prioritetų nustatymui daro įtaką atskirų savivaldybės tarybos narių ar vadovų požiūris į sportą ar atskirą jo šaką ir pan.

Analizuojamu laikotarpiu Savivaldybėje galiojo 2014-2016 metų strateginis veiklos planas⁴, kuriame įtvirtintos Kokybiškos švietimo sistemos kūrimo ir jaunimo užimtumo programos tikslas – tobulinti švietimo sistemą, siekiant užtikrinti švietimo ir ugdymo paslaugų kokybę. Siekiant šio tikslo numatyta vykdyti ir koordinuoti Savivaldybės švietimo ir sporto programas, įgyvendinti sportinės veiklos projektus.

Savivaldybė sporto klubų ir kitų sporto organizacijų veiklos finansavimui naudoja Savivaldybės biudžeto lėšas, Savivaldybės gautas paramos lėšas. Savivaldybė netiesiogiai dalyvauja sporto klubų ir kitų sporto organizacijų veiklos finansavime per Savivaldybės kontroliuojamas bendroves bei teikdama nekilnojamojo turto ir žemės (žemės nuomos) mokesčių lengvatas įmonėms, remiančioms su sportu ir kultūra susijusias veiklas Utenos mieste bei rajone.

¹ Lietuvos Respublikos Seimo 2015-03-10 nutarimas Nr. XII-1537.

² „Lėšų skirstymas – su neskaniu kvapeliu“, prieiga per internetą: <http://panskiאותas.lt/lesu-skirstymas-su-neskaniu-kvapeliu>

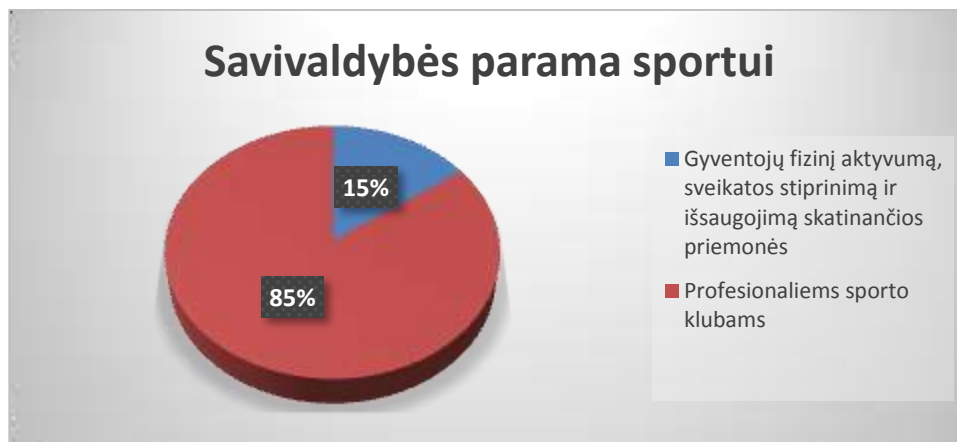
³ „Bendruomenių pinigai nugarmėjo į sportininkų maišą“, „Panevėžio kraštas“, 2016-04-19.

⁴ Utenos rajono savivaldybės tarybos 2014-01-30 sprendimas Nr. TS-12.

Savivaldybė kiekvienais metais tvirtindama biudžetą numato lėšas sporto priemonių planui finansuoti: 2015 metais skirta 556 500,00 Eur⁵, 2016 – 508 600,00 Eur⁶.

Pastebėtina, kad Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 29 punktą įtvirtina savarankišką savivaldybės funkciją: kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas. Įgyvendinant šią funkciją prioritetą turi būti teikiamas palankių aplinkos sąlygų sportuoti sudarymui, visų socialinių grupių gyventojų fizinio aktyvumo skatinimui, sveikatos stiprinimui ir išsaugojimui, laisvalaikio užimtumui ir gyvenimo kokybės gerinimui, talentingų sportininkų paieškai ir jų nuosekliam meistriskumo ugdymui.

Savivaldybė pateikė informaciją⁷, kurioje nurodė, kad gyventojų fizinį aktyvumą, sveikatos stiprinimą ir išsaugojimą skatinančioms sporto priemonėms 2016 m. papildomai skirta ir panaudota beveik 24 364,00 Eur. Taigi, 2016 m. sportinės veiklos finansavimui skirta 532 964,00 Eur, iš kurių 452 000,00 Eur arba beveik 85 proc. skirti profesionaliems sporto klubams (VŠĮ „Utenos Juventus“, VŠĮ futbolo klubui „Utenos Utenis“, VŠĮ „Utenė“, asociacijai rankinio klubui „HC Utena“), 80 964,00 Eur arba 15 proc. - gyventojų fizinį aktyvumą, sveikatos stiprinimą ir išsaugojimą skatinančioms sporto priemonėms.

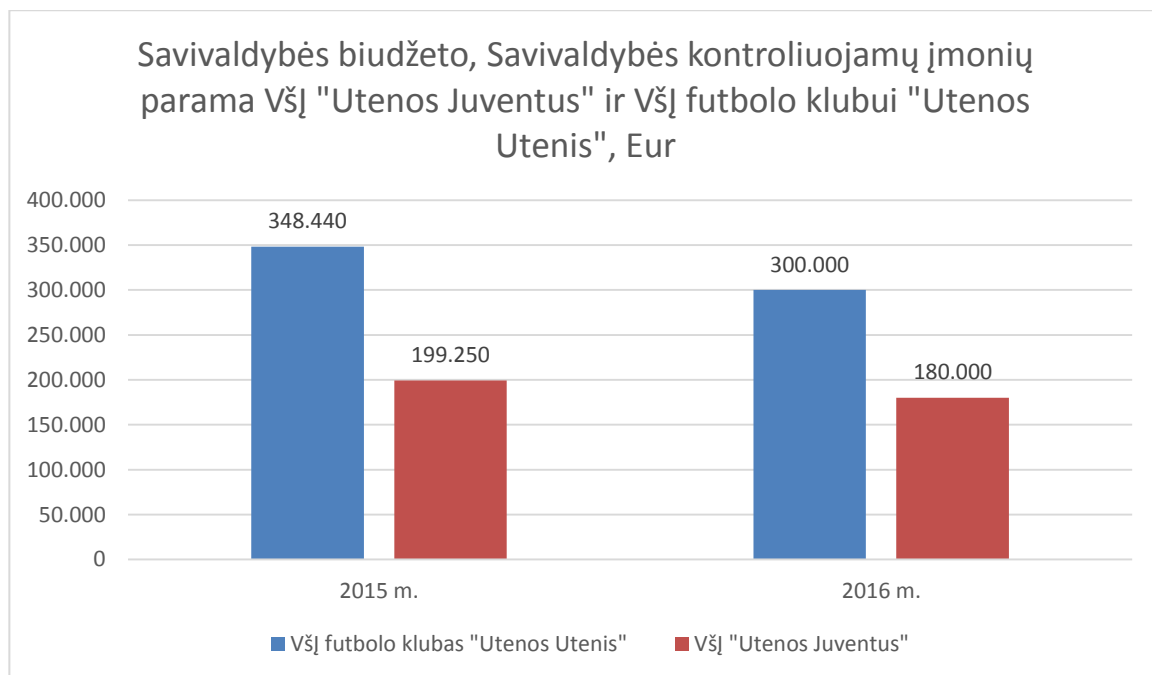
Profesionalių krepšinio, futbolo, rankinio sporto klubų buvimas Savivaldybėje skatina bendruomenės, ypač jaunosios jos dalies, norą sportuoti, užtikrina kokybišką laisvalaikio praleidimą, tačiau esant reikšmingai Savivaldybės biudžeto išlaidų sumai profesionaliems sporto klubams, būtinas išskirtinis dėmesys lėšų skyrimo skaidrumui, viešumui bei kontrolei.

Savivaldybė, kontroliuojamos įmonės profesionaliems sporto klubams VŠĮ „Utenos Juventus“ ir VŠĮ futbolo klubui „Utenos Utenis“, kuriuose Savivaldybė yra dalininkė, teikia reikšmingą paramą.

⁵ Savivaldybės 2015-02-19 sprendimo Nr. TS-33 „Dėl Utenos rajono savivaldybės 2015 metų biudžeto patvirtinimo“ 7 priedo 1.23 eilutė (2015-12-22 sprendimo Nr. TS-323 redakcija).

⁶ Savivaldybės 2016-02-18 sprendimo Nr. TS-42 „Dėl Utenos rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“ 7 priedo 1.22 eilutė (2016-09-29 sprendimo Nr. TS-248 redakcija).

⁷ 2017-05-12 raštas Nr. (3.27)S-1384 „Dėl papildomos informacijos pateikimo“.

2.1. Sporto veiklos projektų finansavimas savivaldybės biudžeto lėšomis

Kūno kultūros ir sporto įstatymo 21 straipsnis reglamentuoja lėšų skyrimą sporto klubams ir kitoms sporto organizacijoms biudžeto lėšų naudojimo sutarčių pagrindu sporto programoms ir projektams įgyvendinti. Įstatyme numatyta lėšų davėjų teisė tikrinti skirtų lėšų naudojimą ir lėšų gavėjų pareiga atsiskaityti lėšas skyrusiai institucijai, galimos sankcijos nustačius netinkamo lėšų naudojimo atvejus. Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte įtvirtintas viešumo principas įpareigoja savivaldybes viešinti visą informaciją apie nevyriausybinių organizacijų ir viešųjų įstaigų projektų finansavimą.

Viešumo principas reikalauja, kad Savivaldybės sprendimai ir procedūros sporto rėmimo srityje būtų skaidrūs, vieši, visuomenei būtų pateikiama visa informacija apie finansavimą gavusius ir negavusius sporto klubus ir kitas sporto organizacijas, finansavimo tikslus ir pasiektus rezultatus.

Vadovaudamasi Kūno kultūros ir sporto įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi, Savivaldybės taryba 2011 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. TS-29 (2013 m. vasario 28 d. sprendimo Nr. TS-43 redakcija) priėmė Utenos rajono savivaldybės kultūrinės veiklos plėtros, kokybiškos švietimo sistemos kūrimo, jaunimo užimtumo, ekonomikos skatinimo ir turizmo plėtojimo projektų finansavimo tvarkos aprašą (toliau – 2011 m. finansavimo tvarkos aprašas). 2016 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. TS-24 buvo priimtas naujas Utenos rajono savivaldybės kultūrinės veiklos plėtros, nusikaltimų ir administracinių nusižengimų prevencinės veiklos, kokybiškos švietimo sistemos kūrimo, jaunimo užimtumo, ekonomikos skatinimo ir turizmo plėtojimo projektų finansavimo tvarkos aprašas (toliau – 2016 m. finansavimo tvarkos aprašas). Siekdami korupcijos rizikos analizės uždavinių, plačiau nagrinėsime šiuo metu galiojantį 2016 m. finansavimo tvarkos aprašą.

Pastebėtina, kad 2016 m. finansavimo tvarkos aprašo projektui neatliktas antikorpucinis vertinimas. Atsižvelgiant į tai, kad juo siekta reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su Savivaldybės biudžeto lėšų skyrimu projektams finansuoti, ir vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsniu, Teisės

aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklėmis⁸, 2016 m. finansavimo tvarkos aprašo projektas turėjo būti įvertintas antikorupciniu požiūriu. Todėl nebuvo pasinaudota galimybe nustatyti numatomo teisinio reguliavimo trūkumus, galinčius sudaryti sąlygas pasireikšti korupcijai, taip pat pasielgti nesąžiningai, neteisingai, neskaidriai, neobjektyviai.

2016 m. finansavimo tvarkos apraše numatyta ir sporto klubų ir kitų sporto organizacijų projektų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarka.

Įvertinus nustatytą teisinį reglamentavimą ir Savivaldybės veiklą skelbiant ir vykdant sportinės veiklos projektų finansavimo atrankos konkursus, nustatyti šie korupcijos rizikos veiksniai:

1. *Neužtikrinamas profesionalaus krepšinio ir futbolo sporto klubų VŠĮ „Utenos Juventus“ ir VŠĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“, kuriuose savivaldybė yra dalininkas, finansavimo skaidrumas.*

Savivaldybės taryba 2014 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. TS-189⁹ į VŠĮ „Utenos Juventus“ investavo 1000 Lt (289 Eur) piniginių dalininko įnašą ir tapo šios įstaigos dalininke. 2013 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. TS-312¹⁰ Savivaldybės taryba nusprendė dalyvauti steigiant VŠĮ futbolo klubą „Utenos Utenis“, perdavė įstaigai 500 Lt (144 Eur) steigiamąjį įnašą ir tapo šios įstaigos dalininke. Šių įstaigų valdybose dalyvauja Savivaldybės tarybos paskirti Savivaldybės atstovai¹¹.

2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 5 punkte nustatyta, kad svarbiausias sričių veiklos kryptis kiekvienais metais nustato koordinuojantys skyriai. Sportinės veiklos projektų finansavimo kryptis nustato Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyrius, kurio viena iš funkcijų yra koordinuoti Savivaldybės sporto programų projektus¹².

Skelbiant informaciją apie papildomus konkursus sportinės veiklos projektams finansuoti, skelbimuose nurodoma tik viena sportinės veiklos sritis, pavyzdžiui: krepšinio populiarinimas, krepšinio ir rankinio populiarinimas, profesionalaus futbolo, moterų ir vyrų krepšinio populiarinimas¹³. 2016 metais papildomuose konkursuose dėl vyrų krepšinio ir futbolo populiarinimo dalyvavo tik VŠĮ „Utenos Juventus“, kuriai skirta 51 000,00 Eur, ir VŠĮ futbolo klubas „Utenos Utenis“, kuriam skirta 103 900,00 Eur. Iš to darytina išvada, kad papildomi konkursai sportinės veiklos projektams finansuoti galimai pritaikomi siekiant finansuoti VŠĮ „Utenos Juventus“ ir VŠĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ veiklą.

Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta Sporto veiklos projektų vertinimo komisija¹⁴ vertina paraiškas projektams finansuoti, sudaro pateiktų projektų reitingų lentelę bei jos pagrindu

⁸ Vyriausybės 2014-03-12 nutarimas Nr. 243.

⁹ Prieiga per internetą: <http://infolex.lt/utena/Default.aspx?Id=3&DocId=58765>

¹⁰ Prieiga per internetą: <http://infolex.lt/utena/Default.aspx?Id=3&DocId=58995>

¹¹ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2014-02-27 Nr. TS-57, 2014-04-24 Nr. TS-107, 2016-02-18 Nr. TS-50.

¹² Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus nuostatų, patvirtintų Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-03-29 įsakymu Nr. AĮ-308, 9.3, 10.3 punktai. Prieiga per internetą: http://www.utena.lt/images/Veikla/Nuostatai/Svietimo_%20sporto_ir_jaunimo_reikalu_sk._nuostatai.pdf

¹³ 2015 m.: krepšinio populiarinimas (2015-01-30), krepšinio ir rankinio populiarinimas (2015-04-02), profesionalaus futbolo, moterų ir vyrų krepšinio populiarinimas (2015-08-05), krepšinio ir futbolo populiarinimas (2015-10-05), žirginio sporto populiarinimas (2015-08-07), futbolo ir moterų rankinio populiarinimas (2015-11-20). 2016 m.: futbolo, krepšinio ir motosporto populiarinimas (2016-04-06), futbolo populiarinimas (2016-06-07), krepšinio ir futbolo populiarinimas, vaikų plaukimas (2016-09-07), moterų rankinio, karate imtynių ir motociklų sporto populiarinimas (2016-11-03), krepšinio ir futbolo populiarinimas (2016-11-20).

¹⁴ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-03-13 įsakymas Nr. AĮ-215. Komisijos nariais paskirti Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas, Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus

siūlo Savivaldybės administracijos direktoriui skirti lėšas projektų finansavimui. Savivaldybė, tapdama viešosios įstaigos dalininke, taip pat prisiima dalį atsakomybės dėl sėkmingos viešosios įstaigos veiklos, kuri negalima be reikiamo finansavimo. Todėl atvejai, kai viešosios įstaigos, kurių dalininke yra Savivaldybė, dalyvauja Savivaldybės skelbiamuose projektų finansavimo konkursuose ir juos laimi, šioms įstaigoms skiriama daugiau kaip 60 proc. sporto projektams finansuoti skiriamų lėšų, yra ydingi antikorupecinio požiūriu, nes kyla abejonių dėl Sporto veiklos projektų vertinimo komisijos nešališkumo.

Todėl kyla pagrįstų abejonių, ar Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus veikla nustatant Sportinės veiklos projektų finansavimo kryptis, Sporto veiklos projektų vertinimo komisijos narių veikla svarstant viešųjų įstaigų, kuriose savivaldybė yra dalininkė, paraiškas, gali būti objektyvi, atsižvelgiant į Savivaldybės tarybos sprendimą tapti šių įstaigų dalininke ir užtikrinti jų finansavimą. Pastebėtina, kad VŠĮ „Utenos Juventus“ ir VŠĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ projektams 2015 ir 2016 metais iš viso buvo skirta atitinkamai 359 250,00 ir 356 000,00 eurų projektams finansuoti.

Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą nustato, kad biudžeto asignavimų valdytojai gali skirti lėšų kitiems subjektams, kuriems galimybė biudžeto lėšas gauti numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose. Kūno kultūros ir sporto įstatymo 21 straipsnio 1 dalis numato nevyriausybinį kūno kultūros ir sporto organizacijų teisę gauti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų kūno kultūros ir sporto programoms ir projektams įgyvendinti. Siekiant skaidrumo ir viešumo, viešąsias įstaigas, kurių dalininke yra Savivaldybė, siūlytume finansuoti programiniu principu, vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka skiriamas lėšas numatant Savivaldybės biudžete. Tokiu atveju Savivaldybės taryba spęstų dėl lėšų skyrimo šioms įstaigoms, būtų užtikrinama vieša diskusija ir skaidrumas, būtų pašalinta rizika dėl galimo Savivaldybės atstovų suinteresuotumo skirstant lėšas sporto priemonių planui finansuoti.

Atsižvelgiant į tai, **rekomenduojame VŠĮ „Utenos Juventus“ ir VŠĮ futbolo klubą „Utenos Utenis“ finansuoti programiniu principu.**

Pažymėtina, kad Lietuvos savivaldybių asociacijoje 2017 m. sausio 18 d. įvyko pasitarimas¹⁵, kurio metu buvo aptariami savivaldybių profesionaliems sporto klubams teikiamos finansinės paramos suderinamumo su Europos Sąjungos konkurencijos taisyklėmis klausimai bei nuspręsta 2017 m. parengti vieningą savivaldybių profesionalių sporto klubų finansavimo modelį ir jį teikti Europos Komisijai įvertinti.

2. Nenustatomi aiškūs projektų atrankos kriterijai.

Pagal Savivaldybės administracijos pateiktą informaciją¹⁶ ir 2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 9 punktą, informacija apie kasmetinį ir papildomą projektų finansavimo konkursą, metų prioritetus skelbiama viešai spaudoje ir Savivaldybės tinklapyje likus ne mažiau kaip 20 kalendorinių dienų iki paskutinės paraiškų teikimo dienos. 2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 5 punkte nustatyta, kad svarbiausias sričių veiklos kryptis kiekvienais metais nustato koordinuojantys skyriai. Sportinės veiklos projektų finansavimo sritis

vedėjo pavaduotojas, šio skyriaus vyresnysis specialistas, Savivaldybės tarybos sekretorius ir Savivaldybės biudžetinės įstaigos vadovas.

¹⁵ Lietuvos savivaldybių asociacijos 2017-03-02 raštas Nr. (13)-SD-227.

¹⁶ 2016-12-16 raštas Nr. (3.27)S-3137.

nustato Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyrius, kurio viena iš funkcijų yra koordinuoti Savivaldybės sporto programų projektus¹⁷.

Vykdydamas šia nuostatą, Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyrius kasmetiniame skelbime nurodo tik projektų sritis¹⁸ (prioritetus) ir projektų pateikimo terminus. Manytina, kad Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriui suteikta per didelė diskrecija savo nuožiūra nustatyti svarbiausias sričių veiklos kryptis (prioritetus).

Pastebėtina, kad žinant tik tokią viešai skelbiamą informaciją, projektų teikėjams turėtų būti sunku tinkamai ir kvalifikuotai paruošti projektus, o savivaldybės komisijai – juos objektyviai įvertinti. Nesant iš anksto apibrėžtų projektų tikslų, uždavinių, siektinų rezultatų galima subjektyvaus vertinimo rizika.

Skelbimuose nenurodoma, kokią pirmenybę suteikia projekto atitikties prioritetinėms sritims (kryptims). Finansavimo prašymo atitikimas Savivaldybės nustatytoms metinėms prioritetinėms sritims (kryptims) suponuoja, jog šis prašymas turės konkretų pranašumą prieš tuos, kurie nustatytų reikalavimų neatitinka, tačiau realiai nefinansuojami ir prioritetines sritis (kryptis) atitinkantys projektai, pavyzdžiui 2016 m. skelbime dėl sportinės veiklos projektų finansavimo (2015 m. gruodžio 14 d.) nurodoma prioritetinė kryptis (sritis): „4. Racionaliai naudoti sporto sales šaltuoju metų laiku“, tačiau projektas „Miesto mokyklų sporto salių užimtumas šeštadieniais, sekmadieniais ir švenčių dienomis“ (įskaitant ir šaltuoju metų laiku), nebuvo finansuotas (2016 m. vasario 24 d. protokolas Nr. PF-2 (34.12)).

Siekiant valdyti šią korupcijos riziką ir siekiant, kad būtų sudaromos sąlygos atrankoje dalyvauti kuo didesniai potencialių dalyvių skaičiui, siūlytina, kad projektų atranka (papildoma atranka) būtų skelbiama administraciniu teisės aktu, kuriame būtų numatytos projektų sritys (kryptys), prioritetų reikšmė, tikslai, uždaviniai, siektini rezultatai, objektyvūs vertinimo kriterijai, reikalavimai pareiškėjams, kita būtina informacija.

Atsižvelgiant į tai, **rekomenduojame sporto veiklos projektų atranką (papildomą atranką) vykdyti administraciniu teisės aktu nustatant skaidrias ir objektyvias atrankos sąlygas ir kriterijus.**

3. *Nereglamentuojamas finansavimo sumų skyrimas vienam projektui ir to paties lėšų gavėjo projektams.*

Pagal Savivaldybės administracijos pateiktą informaciją 2016 m. trims sporto klubams iš viso buvo skirta nuo 82,0 iki 200,0 tūkst. eurų, kitiems 18 sporto klubų bei organizacijų – nuo 0,5 iki 9,0 tūkst. eurų. Pagal 2016 metų finansavimo tvarkos aprašo 5 priedu patvirtinto Ekspertų komisijų darbo reglamento 16 punktą, kiekvienas Ekspertų komisijos narys, vertindamas pateiktus projektus, turi nurodyti konkretaus projekto įgyvendinimui rekomenduojamą sumą. Todėl atskirais atvejais vienam pareiškėjui gali būti skirta didesnė paramos suma, dėl to kitiems pareiškėjams gali pritrūkti paramos lėšų. Todėl siūlytina, kad būtų nustatyta maksimali suma, prašoma iš Savivaldybės vienam projektui (pagal projektų sritis), numatytas

¹⁷ Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus nuostatų, patvirtintų Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-03-29 įsakymu Nr. AĮ-308, 9.3, 10.3 punktai. Prieiga per internetą: http://www.utena.lt/images/Veikla/Nuostatai/Svietimo_%20sporto_ir_jaunimo_reikalu_sk._nuostatai.pdf

¹⁸ Pvz., 2015-01-14 skelbime nurodytos šios sritys: remti sporto klubus, kurių nariai dalyvauja šalies čempionatuose; apdovanoti geriausius Utenos rajono sportininkus; organizuoti tarptautines ir šalies varžybas, dalyvauti jose; racionaliai naudoti sporto sales šaltuoju metų laiku; savanoriškos veiklos skatinimas; tęstiniai projektai.

reikalavimas prie projekto prisidėti nuosavomis lėšomis, numatant procentinius dydžius nuo bendros projekto vertės.

Nereglamentuojama, kiek gali būti finansuojama vieno subjekto projektų. Todėl galima situacija, kai bus finansuojami keli vieno subjekto projektai, dėl to kitų pareiškėjų projektai nebus finansuojami.

Nereglamentuojama situacija, kai paskelbus papildomus konkursus sportinės veiklos projektams finansuoti, papildomai finansuojami tie patys projektai, pvz., VšĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ projektas „Profesionalaus ir mėgėjiško futbolo vystymas Utenos rajone“ (projekto vykdymo laikotarpis nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.) siūlytas finansuoti 2016 m. vasario 24 d. protokolu Nr. PF-2(34.12) (2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. AĮ-189 skirta 96 100,00 Eur), papildomai siūlytas finansuoti 2016 m. gegužės 3 d. protokolu Nr. PF-4(34.12) (2016 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. AĮ-486 skirta 31 000,00 Eur), papildomai siūlytas finansuoti 2016 m. liepos 4 d. protokolu Nr. PF-5(34.12) (2016 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. AĮ-692 skirta 35 000,00 Eur), papildomai siūlytas finansuoti 2016 m. spalio 3 d. protokolu Nr. PF-7(34.12) (2016 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. AĮ-968 skirta 37 900,00 Eur).

Nereglamentuota, kokiais kriterijais vadovaudamasis kiekvienas Ekspertų komisijos narys nurodo projektui siūlomą skirti sumą, o tai gali lemti lėšų skyrimą asmeninių simpatijų ar antipatijų pagrindu, Savivaldybės vadovų politinių sprendimų pagrindu ir pan. Išnagrinėjus komisijų protokolus¹⁹ matyti, kad visi komisijos nariai nurodo identišką siūlomą skirti sumą projektams finansuoti. Tai rodo, kad sprendimas dėl lėšų skyrimo ar neskirimą konkrečioms projektams galimai yra priimamas ne komisijos posėdžio metu.

Atsižvelgiant į tai, **rekomenduojame nustatyti reikalavimą prie projekto prisidėti nuosavomis lėšomis, maksimalią vienam projektui skirtiną sumą, apriboti vieno subjekto finansuojamų projektų kiekį, reglamentuoti papildomą lėšų skyrimą tiems patiems projektams, nustatyti aiškius ir objektyvius kriterijus, kuriais vadovaudamasis kiekvienas Ekspertų komisijos narys galėtų nurodyti projektui siūlomą skirti sumą.**

4. *Atskirais atvejais finansuojami ne projektai, o įprastinė pareiškėjų veikla.*

Pagal Strateginio planavimo metodikos²⁰ 2 punkte įtvirtintą sąvoką, projektu yra laikomi veiksmai, kuriais siekiama per apibrėžtą laiką ir su tam tikrais ištekliais sukurti unikalų ir pamatuojamą produktą ar paslaugą. 2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 5 punkte nustatyta, kad projektas – tai vienkartinė užduotis, kuria siekiama aiškiai suformuluoto tikslo. Iš to darytina išvada, kad Savivaldybės biudžeto lėšomis galimi remti veiksmai, kuriais siekiama per apibrėžtą laiką ir su tam tikrais ištekliais sukurti unikalūs ir pamatuojamus produktus (paslaugas), susijusius su sporto veikla. Pavyzdžiui, 2016 m. finansuotas VšĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ projektas dalyvauti LFF A lygos ir LFF II lygos čempionatuose ir LFF taurės turnyre, organizuoti vaikų treniruotes. VšĮ „Utenos Utenis“ įstatuose²¹ numatyti tikslai - aktyviai dalyvauti nacionaliniuose ir tarptautiniuose futbolo renginiuose; populiarinti futbolą, sudaryti sąlygas žaisti profesionalų futbolą suaugusiems ir vaikams Utenos rajone; ir kt. Darytina išvada, kad tokiais atvejais

¹⁹ 2016-02-24 protokolas Nr. PF-2(34.12): VšĮ „Utenos Juventus“ projektui visi komisijos nariai pasiūlė skirti 109 000,00 Eur, VšĮ futbolo klubui „Utenos Utenis“ – 96 100,00 Eur, Užpalių sporto klubui – 1 000,00 Eur; 2016-05-03 protokolas Nr. PF-4(34.12): VšĮ „Utenos Juventus“ projektui visi komisijos nariai pasiūlė skirti 51 000,00 Eur, VšĮ futbolo klubui „Utenos Utenis“ – 31 000,00 Eur.

²⁰ Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827.

²¹ Pritarta Savivaldybės tarybos 2013-11-28 sprendimu Nr. TS-312.

faktiškai Savivaldybės lėšos skiriamos ne konkrečiam kūno kultūros ir sporto projektui, t. y. per tam tikrą laiką sukurti unikalų ir pamatuojamą produktą ar paslaugą, o organizacijų nuolatinėms veikloms, kurių vykdymui jos buvo sukurtos, finansuoti. Dėl tokios praktikos susidaro situacija, kai sprendžiant dėl finansavimo skyrimo ir kontroliuojant lėšų naudojimą, vadovujamasi ne konkrečiais ir aiškiais kriterijais, o vertinama apskritai visa organizacijos veikla.

Pagal viešai pateikiamą informaciją VšĮ futbolo klubas „Utenos Utenis“ taip pat organizuoja treniruotes mažiesiems futbolininkams ir jaunimui, tačiau būtina siekti didesnio skaidrumo ir racionaliau paskirstyti lėšas tarp įvairių sporto sektorių ir tikslinių grupių. Todėl siūlytina administraciniu aktu paskirstyti sporto priemonių planui įgyvendinti skirtas lėšas pagal sporto sektorius ir tikslines grupes.

Rekomenduojame aiškiai apibrėžti siektinus projektų rezultatus, kad būtų galima realiai įvertinti, ar projekto metu bus sukurtas unikalus produktas ar paslauga, ar projektas nėra skirtas įprastinei sporto klubo, organizacijos veiklai finansuoti (tai, kuriai ji buvo įsteigta), administraciniu aktu paskirstyti sporto priemonių planui įgyvendinti skirtas lėšas pagal sporto sektorius ir tikslines grupes.

5. Nustatyti subjektyvūs projektų vertinimo kriterijai.

Projektų vertinimo kriterijai nurodyti projekto paraiškos vertinimo formoje²², tačiau iš esmės jie yra subjektyvaus pobūdžio, pavyzdžiui – „projekto aktualumas“, „ar projektą vykdysiančios organizacijos bei projekto vykdytojų kvalifikacija, patirtis, materialinė bazė ir pan. yra pakankami formuluojamiems projekto metodams įgyvendinti ir rezultatams pasiekti“, „ar projekto įgyvendinimui reikalingos lėšos bus naudojamos taupiai ir efektyviai“, „ar projekto tikslams pasiekti naudojama tinkama metodika“.

Siekiant nešališko projektų vertinimo, **siūlome nustatyti aiškius ir objektyvius projektų vertinimo kriterijus.**

6. Atskirais atvejais nebuvo užtikrinamas Sporto veiklos projektų vertinimo komisijos narių nusišalinimas priimant sprendimus dėl projektų atrankos.

Ekspertų komisijų darbo reglamento (2011 metų finansavimo tvarkos aprašo 6 priedas, 2016 metų finansavimo tvarkos aprašo 5 priedas) 18 punkte numatyti nusišalinimo pagrindai: ekspertų komisijos narys negali dalyvauti svarstyme ir vertinime paraiškų, pateiktų organizacijų, su kuriomis Ekspertų komisijos narių sieja ryšiai, neleidžiantys priimti objektyvių sprendimų – ekspertas yra organizacijos narys, dalyvauja jos valdymo struktūrų veikloje, yra įtrauktas į projekto vykdymo procesą, arba pats pareiškia norą atsiriboti nuo viešųjų ir privačių interesų konflikto.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatėme, kad Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus vedėjo pavaduotojas A. G., būdamas sporto veiklos projektų vertinimo komisijos nariu (Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. kovo 13 d. įsakymas Nr. AĮ-215) ir VšĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ valdybos nariu (Savivaldybės tarybos 2014 m. vasario 27 d. sprendimas Nr. TS-57, 2016 m. vasario 18 d. sprendimas Nr. TS-50), 2015 – 2016 m. ne visais atvejais nusišalino komisijoje svarstant klausimus dėl finansavimo skyrimo VšĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ teiktiems projektams: 2015 m. rugpjūčio 28 d. protokolas Nr. PF-7(34.12), 2015 m. lapkričio 2 d. protokolas Nr. PF-9(34.12), 2015 m.

²² 2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 5 priedas.

gruodžio 23 d. protokolas Nr. PF-10(34.12), 2016 m. gegužės 3 d. protokolas Nr. PF-4(34.12), 2016 m. liepos 4 d. protokolas Nr. PF-5(34.12), 2016 m. spalio 3 d. protokolas Nr. PF-7(34.12).

7. *Nėra nustatyta komisijos narių rotacija, atskirais atvejais komisijos sprendimus lemia pirmininko balsas.*

Savivaldybėje nenustatyta sporto veiklos projektų vertinimo komisijos narių rotacijos tvarka, kadencijų skaičius. Savivaldybėje Sporto veiklos projektų vertinimo komisija sudaryta 2013 m. pradžioje²³ ir iki 2016 m. pabaigos nebuvo nei pakeista, nei atnaujinta.

Ekspertų komisijų darbo reglamento 8 punkte nustatyta, kad ekspertų komisijų sprendimai priimami posėdžiuose dalyvaujančių narių paprasta balsų dauguma, jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia pirmininko balsas. Pavyzdžiui, posėdyje dalyvauja 4 komisijos nariai iš 5 (1 nedalyvauja), 2 komisijos nariai balsuoja už projekto finansavimą, du – prieš, tačiau priimamas tas sprendimas, už kurį balsavo komisijos pirmininkas. Pabrėžtina, jog pateiktų projektų vertinimas ir taip yra subjektyvaus pobūdžio, o galutiniame vertinime dėl projekto laimėtojo nustatyti galimybę nuspręsti tik vienam žmogui yra korupcijos rizikos veiksnys.

Siekiant skaidrumo Savivaldybei finansuojant sporto ir kitus projektus, **siūlome nustatyti Sporto veiklos projektų vertinimo komisijos narių rotacijos principus, sprendimų priėmimo tvarką balsams pasiskirsčius po lygiai (dėl posėdyje nedalyvaujančių visų komisijos narių) – tokiu atveju klausimo svarstymas galėtų būti perkeliamas kitam posėdžiui.**

8. *Nėra viešinama visa aktuali informacija.*

Savivaldybė skelbia ne visą informaciją, susijusią su projektų rėmimu, o tik informaciją apie skelbiamus konkursus (papildomus konkursus) savivaldybės sportinės veiklos projektams finansuoti. Savivaldybės interneto svetainėje²⁴ nėra susistemintos informacijos apie projektams skiriamą finansavimą, apie ankstesniais metais projektams skirtą finansavimo dydžius ir finansavimą gavusius asmenis. Nėra skelbiama informacija apie pareiškėjus, kuriems finansavimas nebuvo skirtas. Be to, neskelbiamos projektų ataskaitos, trumpi projektų aprašymai, todėl nėra aišku, ar tinkamai buvo panaudota Savivaldybės skirta parama. Siekiant padidinti sporto veiklos projektų finansavimo viešumą, taip pat siūlytina Savivaldybės tinklapyje skelbti Sporto veiklos projektų vertinimo komisijos posėdžių protokolus bei reitingų lenteles.

Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 15 punktas nustato, kad savivaldybė savo interneto svetainėje teikia ir nuolat atnaujina informaciją apie savivaldybės skiriamas pinigines lėšas nevyriausybinėms organizacijoms ir viešųjų įstaigų projektams finansuoti bei projektų finansavimo ir atrankos kriterijus, kvietimus organizacijoms teikti paraišką paramai gauti ir kitą informaciją.

Siūlome Savivaldybei susisteminti ir savo interneto svetainėje skelbti detalią su projektų rėmimu susijusią informaciją.

Nors nustatytas teisinis reguliavimas²⁵ įpareigoja finansavimo gavėjus viešai skelbti apie projektą finansavusią savivaldybę, tačiau realiai taip nėra. Pavyzdžiui, VŠĮ „Utenos Juventus“ tinklapyje, VŠĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ tinklapyje tik nurodoma, kad klubų rėmėja yra Savivaldybė. Siūlome tobulinti teisinį

²³ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-03-13 įsakymas Nr. AĮ-215.

²⁴ Prieiga per internetą: <http://www.utena.lt/index.php/sportas>, žiūrėta 2017-04-25.

²⁵ 2016 metų finansavimo tvarkos aprašo 13 punktas.

reguliuojamą ir nustatyti, kad finansavimo gavėjai savo interneto svetainėse ar viešose socialinių tinklų paskyrose, o jei tokių neturi, Savivaldybės interneto svetainėje, privalo viešinti informaciją, susijusią su savivaldybių lėšomis finansuojamo projekto vykdymu, t. y. projekto aprašymą, fotonuotraukas ar vaizdo medžiagą iš organizuojamų renginių, projekto ataskaitas ir kitą aktualią informaciją, nustatyti šios pareigos kontrolės mechanizmą.

Savivaldybėje neskelbiama Sporto veiklos projektų vertinimo komisijos (taip pat ir kitų projektų vertinimo komisijų) sudėtis. Informacijos apie komisijos narius (ekspertus) neatskleidimas neatitinka skaidrumo ir viešumo principų.

Siūlome tobulinti 2016 metų finansavimo tvarkos aprašą ir įtvirtinti nuostatas dėl komisijų viešumo, nustatyti kontrolės procedūras siekiant įvertinti lėšų gavėjų informacijos viešinimą.

9. Neatskirtos konkursų inicijavimo, vykdymo ir pasiektų rezultatų vertinimo funkcijos.

Situacija, kai Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus darbuotojai ir nustato finansavimo prioritetus, skelbia projektų atrankos konkursus²⁶, ir vertina pateiktus projektus²⁷ bei pasiektus rezultatus²⁸, yra ydinga antikorupcinio požiūriu.

Siekiant efektyvaus vidaus kontrolės sistemos funkcionavimo būtina atskirti vykdomų procesų inicijavimo ir kontrolės funkcijas nuo sprendimų priėmimo funkcijų. Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nustatyta, kad sporto veiklos projektų finansavimo procesuose dalyvaujančių asmenų funkcijos nėra atskirtos: tas pats asmuo (Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus vedėjas) dalyvauja priimant sprendimus dėl sporto veiklos projektų finansavimo, o taip pat kontroliuoja finansuotų projektų įvykdymą – vertina įvykdytų projektų dalykines ataskaitas. Atkreiptinas dėmesys, kad neužtikrinus inicijavimo ir kontrolės funkcijų atskyrimo nuo sprendimų priėmimo funkcijų, susidaro galimybės piktnaudžiauti vykdant minėtas funkcijas, pavyzdžiui: atsiranda mažai kontroliuojama galimybė tariamam ar „proteguojamam“ projektui finansuoti ir neskaidriai (netinkamai) šį projektą įvykdyti ar pan.

Atsižvelgiant į tai, **rekomenduojame atskirti sportinės veiklos projektų finansavimo konkursų inicijavimo ir kontrolės funkcijas nuo konkursų vykdymo (pateiktų projektų vertinimo).**

10. Nenustatyta lėšų naudojimo tvarka.

2016 m. finansavimo tvarkos apraše nenustatyta projektų vykdymui skirtų lėšų naudojimo tvarka siekiant užtikrinti Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo efektyvumą ir rezultatyvumą. Pažymėtina, kad perkančiųjų organizacijų atliekamus pirkimus reglamentuoja Viešųjų pirkimų įstatymas, tačiau projektų teikėjai dažniausiai nėra perkančiosios organizacijos Viešųjų pirkimų įstatymo prasme. Atsižvelgiant į tai, nustatyta, kad finansavimo gavėjai, kurie yra perkančiosios organizacijos, projektų vykdymui gautas lėšas naudotų Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka.

²⁶ Prieiga per internetą: <http://www.utena.lt/index.php/2342-skelbiamas-konkursas-utenos-rajono-savivaldybes-sportines-veiklos-projektams-finansuoti-2016-m>

²⁷ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-03-13 įsakymu Nr. AĮ-215 sudaryta Sporto veiklos projektų vertinimo komisija, į kurios sudėtį įeina Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus vedėjas pavaduotojas ir vyresnysis specialistas.

²⁸ 2016 metų finansavimo tvarkos aprašo 27 punktą.

Reglamentuojant projektų vykdytojų, kurie nėra perkančiosios organizacijos, lėšų naudojimą, siūlytume finansavimo sutartyse įtvirtinti pagrindines skirtų lėšų naudojimo nuostatas, siekiant racionaliai ir skaidriai įsigyti projektų vykdymui reikalingų prekių ir (ar) paslaugų.

Atsižvelgiant į tai, **rekomenduojame finansavimo sutartyse perkančiąsias organizacijas įpareigoti vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymu, kitiems lėšų gavėjams įtvirtinti pagrindines skirtų lėšų naudojimo nuostatas, siekiant racionaliai ir skaidriai įsigyti projektų vykdymui reikalingų prekių ir (ar) paslaugų.**

11. Nėra išsamiai ir motyvuotai pagrindžiami projektų nefinansavimo motyvai.

Kiekvienas sporto veiklos projektų vertinimo komisijos narys vertina projektus balais pagal Ekspertų komisijos darbo reglamentą (2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 5 priedas) užpildydamas Projekto paraiškos vertinimo formą. Vadovaudamasi minėtose formose esančiais vertinimais komisija sudaro projektų reitingų lentelę, kurioje nurodomi projektų balai (komisijos narių skirtų balų vidurkis), tačiau neaiškus ryšys tarp projekto surinktų balų ir jo finansavimo / nefinansavimo. Pavyzdžiui, projektai, gavę iki 34 balų, finansuoti, 33 ir mažiau balų - nefinansuoti²⁹; projektai, gavę iki 42 balų, finansuoti, 41 ir mažiau balų - nefinansuoti³⁰.

Ekspertų komisijos darbo reglamento (2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 5 priedas) 17 punktas nustato, kad kiekvienas ekspertų komisijos narys savo vertinimą argumentuoja komentaruose. Įvertinus sprendimus dėl pasirinktų projektų nefinansavimo darytina išvada, kad sprendimai aiškiai ir išsamiai nemotyvuojami. Pavyzdžiui, vertinant Rytų Aukštaitijos krepšinio teisėjų asociacijos projektą „Senjorų užimtumas sportinėje veikloje“³¹ 3 komisijos nariai neargumentavo savo neigiamo vertinimo, 2 komisijos nariai nurodė, kad „panašaus pobūdžio varžybas organizuoja Utenos daugiafunkcis sporto centras“. Vertinant Utenos automobilių sporto klubo „Mgear“ projektą „Utenos automobilių sporto klubo „Mgear“ automobilių greituminio slalomo 2015 m. varžybų organizavimas“, visi komisijos nariai nurodė, kad prioritetą teikiamas VšĮ „Samsono motorai“ organizuojamoms varžyboms³². Iš paminėtų pavyzdžių motyvacijos nėra aišku, dėl kokių motyvų prioritetą teikiamas kitų subjektų organizuojamiems renginiams, o pareiškėjų projektai atmesti.

Apie priimtus neigiamus sprendimus pareiškėjai informuojami raštu, tačiau juose nenurodoma priimtų sprendimų apskundimo tvarka.

Atsižvelgiant į tai, **siūlome reglamentuoti projektų surinktų balų reikšmę (įtaką) projektų finansavimui bei reikalavimą aiškiai ir išsamiai pagrįsti finansavimo neskyrimo motyvus, nustatyti ginčų nagrinėjimo tvarką ir apie tai informuoti finansavimo negavusius pareiškėjus.**

12. Neformalizuotos projekto įvykdymo ataskaitų kontrolės procedūros.

Remiantis 2016 m. finansavimo tvarkos aprašo nuostatomis, darytina išvada, kad Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutarčių įgyvendinimo ir lėšų naudojimo kontrolė pasireiškia tuo, kad projektų

²⁹ 2016-02-24 protokolai Nr. PF-2(34.12).

³⁰ 2015-03-05 protokolai Nr. PF-2(34.12).

³¹ 2016-02-24 protokolai Nr. PF-2(34.12).

³² 2015-03-05 protokolai Nr. PF-2(34.12).

vykdytojas privalo Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nustatytais terminais Savivaldybės administracijai pateikti atitinkamas ataskaitas.

2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 26 – 27 punktai reglamentuoja lėšas gavusių subjektų atsiskaitymo tvarką, pagal kurią, įvykdžius projektą, Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyriui pateikiama Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita (forma Nr. 2) bei Projekto įvykdymo ataskaita (2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 2 priedas). Įvykdyto projekto dalykinės ataskaitos pateikiamos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriui.

2016 m. finansavimo tvarkos apraše nenumatytos kontrolės procedūros siekiant patikrinti ir įvertinti pateiktų finansinių ataskaitų duomenis, kontrolės procedūrų rezultatų fiksavimo tvarka. Nesant minėto reglamentavimo, finansinių ataskaitų pateikimas laikytinas formaliu. Tokiu atveju netenka prasmės 2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 29 punktas, pagal kurį projektams skirtos lėšos toliau neskiriamos tiems vykdytojams, kurie laiku neatsiskaito už panaudotas lėšas, arba buvo nustatyta, kad gautos lėšos panaudotos ne pagal tikslinę paskirtį.

2016 m. finansavimo tvarkos aprašo 4 priede „Dalykinė projekto ataskaita“ numatyta Savivaldybės administracijos darbuotojo, atsakingo už programos vykdymą, viza apie ataskaitos patikrinimą, tačiau nėra atsakingo darbuotojo išvados apie ataskaitos patikrinimo rezultatus.

Siūlytina kontrolės procedūrų metu užtikrinti keturių akių principo įgyvendinimą, t. y., kad kontrolės procedūras atlikusių asmenų vertinimai būtų patvirtinami kito asmens (pvz., Savivaldybės administracijos direktoriaus, jo pavaduotojo).

Atsižvelgiant į tai, **rekomenduojame detalizuoti projektų vykdytojų pateiktų ataskaitų kontrolės (vertinimo) procedūras.**

2.2. Savivaldybės administracijos gautos paramos sporto veiklai finansuoti skirstymas

Sporto klubų ir kitų sporto organizacijų veikla nėra pelno siekimas, tiesioginės šių organizacijų veiklos pajamos neužtikrina pakankamo finansavimo, todėl sporto klubų ir kitų sporto organizacijų veiklos pagrindas yra paramos teikėjų skiriamos lėšos.

Atlikdami korupcijos rizikos analizę pastebėjome, kad vienais atvejais privataus verslo subjektai tiesiogiai remia sporto klubus ir kitas sporto organizacijas, kitais – per Savivaldybę. Pavyzdžiui, dalis verslo įmonių skiria tiesioginę paramą VšĮ „Utenos Juventus“, kita dalis skiria paramą savivaldybei (krepšinio populiarinimui), kuri finansuoja VšĮ „Utenos Juventus“ projektus³³. Pavyzdžiui, 2016 m. rugsėjo 19 d. Savivaldybė ir paramos teikėjas sudarė Paramos teikimo sutartį Nr. SUA16-013, kuria paramos teikėjas suteikė Savivaldybei 128 000,00 Eur paramą krepšinio Utenos rajono savivaldybėje populiarinimui. Šias lėšas Savivaldybė skyrė VšĮ „Utenos Juventus“³⁴.

Savivaldybės atstovai nurodė, kad šiuo atveju paramos davėjai tikisi geresnės lėšų panaudojimo kontrolės. Kita vertus, tais atvejais, kai iš anksto yra žinomas galutinis paramos gavėjas, Savivaldybei

³³ Pvz., 2016 m. verslo įmonės per Savivaldybę VšĮ „Utenos Juventus“ skyrė 174 000,00 Eur, 2015 – 332 359,00 Eur.

³⁴ 2016-09-29 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. AĮ-938.

užkraunama papildoma administracinė našta administruoti gautą paramą, vykdyti jos panaudojimo kontrolę. Pažymėtina, kad paramą teikiantys verslo subjektai patys turi Labdaros ir paramos įstatyme numatytas teisines priemones skirtos paramos panaudojimo kontrolei vykdyti.

Vadovaujantis Labdaros ir paramos įstatymo 7 straipsniu, paramos gavėjais gali būti biudžetinės įstaigos, nustatyta tvarka gavę paramos gavėjo statusą. Savivaldybės administracija paramos gavėjo statusą turi nuo 2004 m. balandžio 30 d.³⁵

Pagal pateiktus duomenis³⁶ Savivaldybės administracija gauna tikslines paramos lėšas krepšinio populiarinimui Utenos rajone. 2015 metais Savivaldybės administracija gavo 332 359,00 Eur, 2016 – 174 000,00 Eur.

Įvertinus paramos naudojimo teisinį reglamentavimą ir Savivaldybės veiklą gautos paramos naudojimo srityje, nustatyti šie korupcijos rizikos veiksniai:

1. Savivaldybės gauta parama nėra viešinama.

Labdaros ir paramos įstatymo 8 straipsnis nustato paramos gavėjo pareigas informacijos viešinimo srityje: viešinti informaciją apie paramos teikėją, teikti ataskaitas paramos teikėjui apie gautos paramos panaudojimą.

Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 15 punktą nustato, kad savivaldybė savo interneto svetainėje teikia ir nuolat atnaujina informaciją apie savivaldybės gaunamą paramą (paramos teikėją (teikėjus), paramos sumas, paramos tikslą, paramos laikotarpį ir pan.).

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 39 punktu, savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija yra biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo taisyklių nustatymas. Savivaldybės taryba patvirtino Utenos rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo taisyklės³⁷ (toliau – Paramos skirstymo taisyklės), kurių 11 punktą nustato, kad paramos skirstymo viešumą užtikrina biudžetinės įstaigos vadovas, tačiau nėra numatyta šios nuostatos įgyvendinimo tvarka.

Savivaldybės interneto tinklapyje³⁸ nėra jokios informacijos apie gautą paramą, jos teikėjus, o tai yra korupcijos rizikos veiksnys.

Siekiant užtikrinti Savivaldybės administracijos gaunamos paramos viešinimą, **rekomenduojame Savivaldybės tinklapyje teikti informaciją apie gautą paramą teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat susisteminti ir pateikti informaciją apie 2015 – 2016 m. gautą paramą.**

2. Paramos skirstymo komisijos sudarymo taisyklės neužtikrina skaidrių ir objektyvių sprendimų priėmimo.

Paramos skirstymo taisyklių 6 punktą nustato, kad gautą paramą inventorizuoja, įvertina ir paskirsto įstaigos nuostatuose nustatytiems uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti, biudžetinės įstaigos vadovo įsakymu, ne mažiau kaip iš 3 biudžetinės įstaigos darbuotojų sudaroma paramos skirstymo komisija, 7 punkte numatyta, kad posėdis teisėtas, jei jame dalyvauja 2/3 komisijos narių. Šios nuostatos gali lemti

³⁵ Prieiga per internetą: <https://www.vmi.lt/cms/paramos-gaveju-duomenys1>

³⁶ Savivaldybės administracijos 2016-12-16 raštas Nr. (3.27)S-3137.

³⁷ 2009-04-23 sprendimas Nr. TS-119.

³⁸ Prieiga per internetą: www.utena.lt, žiūrėta 2017-04-25.

neobjektyvius ir (ar) neskaidrius sprendimus, nes sudarius komisiją iš 3 asmenų ir vienam nedalyvaujant, posėdis būtų teisėtas, o dėl paramos skyrimo spęstų tik 2 asmenys.

Nenustatyta komisijos sprendimų priėmimo ir įforminimo tvarka, sprendimų priėmimas komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai.

Rekomenduojame nustatyti, kad paramos skirstymo komisiją turėtų sudaryti ne mažiau kaip 5 nariai, nustatyti jų rotaciją, minimalų posėdyje dalyvaujančių narių skaičių, sprendimų priėmimo, įforminimo tvarką, sprendimų priėmimo tvarką komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai.

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės administracijos direktorius 2009 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. AĮ-802 sudarė gautos paramos skirstymo komisiją iš 5 asmenų, tačiau pagal viešai prieinamą informaciją, vienas komisijos narys A. R. Savivaldybės administracijoje nebedirbo nuo 2010 m., tačiau iki 2017 m. balandžio 26 d. jis formaliai buvo komisijoje. Pavyzdžiui, 2016 m. rugsėjo 7 d. paramos skirstymo komisijos protokole nurodoma, kad posėdyje nedalyvauja A. R. (dirba kitoje institucijoje). Tokia situacija yra ydinga antikorupciniu požiūriu: pažymėtina, kad didesnis sprendimus priimančios komisijos narių kiekis objektyviai lemia skaidresnių sprendimų priėmimą, įvairių nuomonių ir požiūrių spektrą.

3. Priimdama sprendimus paramos skirstymo komisija pažeidžia Savivaldybės teisės aktų reikalavimus.

Paramos skirstymo taisyklių 6 punktu pavedama Savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytai paramos skirstymo komisijai inventorizuoti, įvertinti ir paskirstyti gautą paramą. Šiai komisijai nesuteikta teisė deleguoti jai pavestas funkcijas kitam subjektui. Tačiau ši komisija 2014 m. rugpjūčio 28 d. posėdžio (protokolas Nr. 1) ir 2016 m. rugsėjo 7 d. posėdžio metu (protokolas Nr. 1) svarstė Savivaldybės administracijos vardu gautos paramos skirstymą ir nusprendė gautą paramą skirstyti vadovaujantis atitinkamai 2011 m. finansavimo tvarkos aprašu bei 2016 m. finansavimo tvarkos aprašu, t. y. pavedė Sporto veiklos projektų vertinimo komisijai³⁹ skirstyti Savivaldybės administracijos gautą paramą. Kita vertus, Sporto veiklos projektų vertinimo komisija taip pat turėtų vadovautis teisės aktų reikalavimais ir nespręsti jos kompetencijai nepriklausančių klausimų. Tačiau ši komisija 2015 – 2016 metais, pažeisdama Savivaldybės teisės aktų reikalavimus, paskirstė 506 359,00 Eur Savivaldybės administracijos gautos paramos lėšų, skirtų krepšinio populiarinimui Utenos rajone.

Savivaldybės administracija⁴⁰ nurodė, kad tikslingiausia gautas paramos lėšas skirti skelbiant konkursą vadovaujantis 2016 m. finansavimo tvarkos aprašu. Manome, kad toks motyvas nors ir logiškas, tačiau teisiškai nepagrįstas, todėl paramos skirstymo komisija neturėjo teisinio pagrindo kitam subjektui deleguoti jai pavestų funkcijų.

Atsižvelgdami į tai, rekomenduojame spręsti dėl gautos paramos skirstymą reglamentuojančių Savivaldybės teisės aktų tobulinimo.

2.3. Mokestinių lengvatų taikymas įmonėms, remiančioms su sportu susijusias veiklas

³⁹ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-03-13 įsakymas Nr. AĮ-215.

⁴⁰ 2017-05-12 raštas Nr. (3.27)S-1384.

Savivaldybių biudžetuose sukaupiamos lėšos, reikalingos įstatymų priskirtoms funkcijoms ir savivaldybėms įstatymų perduotoms valstybės funkcijoms atlikti, todėl savivaldybės biudžeto pajamos yra būtina kiekvienos savivaldybės veiklos garantija. Nekilnojamojo turto, žemės (žemės nuomos) mokesčiai įskaitomi į atitinkamos savivaldybės biudžetą⁴¹. Teisės aktai⁴² savivaldybių taryboms suteikia teisę savo biudžeto sąskaita sumažinti šiuos mokesčius arba visai nuo jų atleisti.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2013 m. birželio 7 d. valstybinio audito ataskaitoje „Mokesčių lengvatos“ Nr. VA-P-60-3-7⁴³ nurodė, kad mokesčių lengvatas tikslinga vertinti kaip biudžeto išlaidas. Valstybės kontrolė pažymėjo, kad svarbu apibrėžti mokesčių lengvatų stebėsenos turinį, numatant, kokios lengvatos bus stebimos, koks tokios stebėsenos periodiškumas, kokiais kriterijais remiantis bus vertinamas lengvatų poveikis ir nauda visuomenei, verslui ir biudžeto pajamoms; turi būti nustatyti už mokesčių lengvatų stebėseną atsakingi subjektai, apibrėžtos jų stebėsenos sritys ir kompetencija. Valstybės kontrolės ataskaitoje taip pat akcentuojama tokios stebėsenos rezultatų viešinimo svarba. Tai sudarys galimybes visuomenei ir viešojo administravimo institucijoms teikti tikslesnę informaciją apie mokesčių lengvatų taikymo naudą. Be to, tai padės taikyti vien socialiai reikšmingas, ekonomiškai pagrįstas, ūkio plėtrą skatinančias ir tikslingas mokesčių lengvatas.

Nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos teikimo Utenos rajone tvarkos, patvirtintos Savivaldybės tarybos 2006 m. spalio 19 d. sprendimu Nr. T-204, 2, 4 punktai numato, kad Savivaldybės taryba gali sumažinti nekilnojamojo turto mokesčio dydį, atleisti nuo mokesčio mokėjimo įmones, remiančias su sportu ir kultūra susijusias veiklas Utenos mieste bei rajone. Žemės (Žemės nuomos) mokesčio lengvatos teikimo įmonėms Utenos rajone tvarkos, patvirtintos Savivaldybės tarybos 2007 m. spalio 4 d. sprendimu Nr. TS-168, 2 punktas numato, kad žemės (žemės nuomos) mokesčio lengvatos teikiamos įmonėms, remiančioms Utenos rajono savivaldybės biudžetinių (viešųjų) įstaigų arba kitų subjektų organizuojamus kultūrinius ir sportinius renginius Utenos rajone, sprendimą dėl mokesčio mokėjimo sumažinimo (atleidimo) priima Savivaldybės taryba.

Savivaldybės taryba 2015 - 2016 m. suteikė 231 452,00 Eur mokestinių lengvatų verslo įmonėms už suteiktą paramą tiesiogiai klubams ar savivaldybės administracijai (krepšinio populiarinimui Utenos rajone). Už suteiktas mokestines lengvatas VšĮ „Utenos Juventus“, VšĮ „Utenė“, VšĮ „Utenos Utenis“ ir kitiems sporto klubams skirta 560 737,00 Eur parama.

Įvertinus mokestinių lengvatų teikimo teisinį reglamentavimą ir Savivaldybės veiklą šioje srityje, nustatytas šis korupcijos rizikos veiksnys: *neišsami sprendimų projektų, dėl atleidimo nuo nekilnojamojo turto mokesčio, teikimo Savivaldybės tarybai tvarka.*

Žemės (Žemės nuomos) mokesčio lengvatos teikimo įmonėms Utenos rajone tvarkos⁴⁴ 12 punktas nustato, kad Savivaldybės administracijos atsakingi darbuotojai, patikrinę pateiktus dokumentus, ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 1 d. pateikia sprendimų projektus Savivaldybės tarybai dėl žemės (žemės

⁴¹ Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 14 str. 1 d.; Žemės mokesčio įstatymo 15 str. 1 d.; Vyriausybės 2003-11-10 nutarimo Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ 7 p.

⁴² Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 7 str. 5 d. 5 p.; Žemės mokesčio įstatymo 8 str. 3 d.; Vyriausybės 2003-11-10 nutarimo Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ 8 p.

⁴³ Prieiga per internetą: <https://www.vkontrole.lt/failas.aspx?id=2852>

⁴⁴ Savivaldybės tarybos 2007 m. spalio 4 d. sprendimu Nr. TS-168.

nuomos) mokesčio lengvatos suteikimo konkrečioms paramos teikėjams. Vadovaujantis Utenos rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento⁴⁵ 54 punktu inicijuoti klausimus svarstyti savivaldybės tarybos posėdyje gali Savivaldybės meras, Savivaldybės mero pavaduotojas, komitetai, komisijos, atskiri Tarybos nariai, frakcijos, Tarybos narių grupės, Savivaldybės kontrolierius, Administracijos direktorius ar jų įgalioti atstovai.

Tačiau Nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos teikimo Utenos rajone tvarkoje⁴⁶ nenumatyta atsakingų Savivaldybės administracijos darbuotojų pareiga įvertinti gautus prašymus dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos teikimo ir pateikti sprendimų projektus Savivaldybės tarybai dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos suteikimo konkrečioms paramos teikėjams. Tokios teisinės nuostatos nebuvimas gali sąlygoti situaciją, kai įmonės prašymas dėl mokesčio lengvatos taikymo nebus svarstomas Savivaldybės taryboje. Kaip jau buvo minėta, mokesčių mažinimas ar atleidimas nuo jų yra savivaldybės tarybos kompetencija, todėl sprendimus (tiek teigiamus, tiek neigiamus) visais atvejais turi priimti savivaldybės taryba.

Savivaldybės administracija nurodė⁴⁷, kad 2015 - 2016 m. visi gauti įmonių prašymai atleisti nuo nekilnojamojo turto, žemės (žemės nuomos) mokesčių už paramą sportui buvo patenkinti, tačiau toks teisinis reguliavimas jau savaime yra korupcijos riziką didinantis veiksnys, nes įmonių prašymai dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatų gali būti nepateikti svarstyti Savivaldybės tarybai.

Atsižvelgiant į tai, **rekomenduojame nustatyti Savivaldybės administracijos darbuotojų pareigą įvertinti gautus prašymus dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos teikimo ir pateikti sprendimų projektus savivaldybės tarybai dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos suteikimo konkrečioms paramos teikėjams.**

2.4. Savivaldybės kontroliuojamų įmonių veiklos, teikiant paramą sportui, priežiūra

Savivaldybė pateikė informaciją⁴⁸ apie kontroliuojamų bendrovių 2015 – 2016 metais skirtą paramą sportui. Šiuo laikotarpiu Savivaldybės kontroliuojamos bendrovės UAB „Utenos šilumos tinklai“, UAB „Utenos vandenys“ ir UAB „Utenos būtų ūkis“ suteikė 394 690,00 Eur paramą sportui, iš kurios 312 440,00 Eur parama skirta VšĮ „Utenos Utenis“ ir VšĮ „Utenos Juventus“, kurių dalininkė yra Savivaldybė.

Išanalizavę Savivaldybės veiklą kontroliuojamų bendrovių priežiūros srityje, nustatėme šiuos korupcijos rizikos veiksnius:

1. Neatskirtos Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių veiklos (valdymo) kontrolės funkcijos nuo sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimo.

⁴⁵ 2015-11-26 Savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-296.

⁴⁶ Savivaldybės tarybos 2006 m. spalio 19 d. sprendimas Nr. T-204.

⁴⁷ 2017-03-10 raštas Nr. (3.27)S-735.

⁴⁸ 2017-03-10 raštas Nr. (3.27)S-735

Savivaldybė pateikė kontroliuojamų bendrovių paramos skyrimo tvarkas⁴⁹, kuriose numatyta, kad sprendimus dėl paramos teikimo priima įmonių stebėtojų tarybos.

Pagal Akcinių bendrovių įstatymo 31 - 32 straipsnius, bendrovės stebėtojų taryba yra kolegiali bendrovės veiklos priežiūrą atliekanti institucija, kuri taip pat pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo projekto ir bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei bendrovės vadovo veiklos. Todėl, pagal aptariamą teisinį reglamentavimą, įmonių stebėtojų tarybos ir priima sprendimus dėl paramos skyrimo, ir pačios save kontroliuoja. Kita vertus, šios funkcijos pavedimas stebėtojų taryboms neatitinka Akcinių bendrovių įstatymo 31 – 32 straipsniams. Tokia situacija yra ydinga antikorporcinių požiūriu, nes nėra užtikrinama paramos skyrimo kontrolė.

Pagal viešą informaciją, įmonių valdybos Savivaldybės bendrovėse nesudaromos, o pavesti paramos skyrimą vienasmeniškai bendrovių vadovams taip pat ydinga antikorporcinių požiūriu.

Rekomenduojame spręsti klausimą dėl paramą skiriančių subjektų Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse.

2. *Ne visoms bendrovėms yra nustatytos maksimalios leidžiamos paramai skiriamų lėšų ribos.*

Pagal viešą informaciją, Savivaldybės bendrovėse į rezervus darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašiams tikslams gali būti skiriama ne daugiau kaip 1/5 paskirstytinojo kontroliuojamų bendrovių pelno⁵⁰, kaip numatyta Akcinių bendrovių įstatymo 59 straipsnio 7 dalyje. Savivaldybės administracija nurodė⁵¹, kad UAB „Utenos vandenys“, skirstant 2016 m. pelną, patvirtinta maksimali paramai skiriamų lėšų suma (40,0 tūkst. Eur). Teigiamai vertintinas Savivaldybės įsipareigojimas, tvirtinant 2017 m. bendrovių metinių finansinių ataskaitų rinkinius, visoms bendrovėms nustatyti maksimaliai leidžiamus paramai skiriamų lėšų dydžius.

Pažymėtina, kad Akcinių bendrovių įstatymas nustato tik maksimalią sumą, kurią akcininkai gali skirti į rezervus darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašiams tikslams, ir neriboja akcininkų teisės nustatyti mažesnes sumas nei galima maksimali. Atsižvelgtina ir į tai, kad Savivaldybės kontroliuojamos įmonės teikia viešąsias paslaugas Savivaldybės gyventojams, ir kuo didesnė lėšų suma skiriama kitiems tikslams, tuo gyventojams didėja (nemažėja) viešųjų paslaugų kainos ir egzistuoja korupcijos rizikos veiksniai, kad lėšos bus skirstomos neatsakingai.

Siekiant išlaikyti galimybę kuo didesnę įmonių pelno dalį skirti jų konkurencingumui didinti ir veiklos efektyvumui gerinti, **svarstyтина kontroliuojamoms bendrovėms nustatyti konkrečią paskirstytinojo pelno dalį darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašiams tikslams, išskiriant paramai skiriamų lėšų dydį, ir maksimalią vienam paramos gavėjui per finansinius metus galimą skirti paramos sumą.**

⁴⁹ UAB „Utenos butų ūkis“ direktoriaus 2017-03-03 įsakymas Nr. V-05, UAB „Utenos šilumos tinklai“ direktoriaus 2016-12-16 įsakymas Nr. V-107, UAB „Utenos komunalininkas“ direktoriaus 2017-03-03 įsakymas Nr. V-17-10, UAB „Utenos vandenys“ direktoriaus 2016-12-06 įsakymas Nr. VO-97.

⁵⁰ Prieiga per internetą: <http://www.ust.lt/Finansines%20ataskaitos%202015.pdf> (15 psl.); http://www.utenosvandenys.lt/images/stories/4_informacija/4_4_veiklos_viesinimas/finansines_ataskaitos_2015.pdf (12 psl.).

⁵¹ 2017-06-13 raštas Nr. (3.27)S-1662 „Dėl korupcijos rizikos analizės projekto“.

3. *Neužtikrinamas kontroliuojamų bendrovių veiklos viešumas skiriant paramą.*

Savivaldybės kontroliuojamos bendrovės viešai neskelbia netenkintų paramos gavėjų prašymų. Siekiant viešumo ir skaidrumo, siūlytina viešai skelbti ne tik paramą gavusius subjektus, bet ir netenkintus paramos gavėjų prašymus.

Viešumo trūkumas laikytinas korupcijos rizikos veiksniumi.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu Savivaldybė nurodė, kad visos bendrovės turi pasitvirtinę paramos skyrimo tvarkas, tačiau ne visos buvo paskelbtos bendrovių tinklapiuose⁵². Teigiamai vertintina, kad Savivaldybė atkreipė dėmesį į korupcijos rizikos analizės atlikimo metu pateiktą pastebėjimą ir 2017 m. birželio 9 d. UAB „Utenos vandenys“ savo interneto tinklapyje paskelbė bendrovės paramos skyrimo tvarką.⁵³

Siekiant kontroliuojamų bendrovių veiklos viešumo, **rekomenduojame užtikrinti, kad kontroliuojamos bendrovės skelbtų ir netenkintus paramos gavėjų prašymus.**

Kiti pastebėjimai. Analizės atlikimo metu nustatėme, kad Savivaldybės deleguoti Savivaldybės kontroliuojamos bendrovės UAB „Utenos šilumos tinklai“ stebėtojų tarybos nariai (Savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 25 d. sprendimas Nr. TS-177) N. S. ir H. Z. sprendė dėl paramos skyrimo viešosioms įstaigoms, kurių valdybų nariai, deleguoti Savivaldybės, jie tuo pačiu metu yra.

Pažymėtina, kad stebėtojų tarybų paskirtis yra prižiūrėti įmonės veiklą, t. y. veikti įmonės interesais, tačiau, sprendžiant klausimus dėl paramos skyrimo viešosioms įstaigoms, bendrovės stebėtojų tarybos nariai gali veikti ne bendrovės, o prašymą pateikusių viešųjų įstaigų, kurių valdybų nariai jie yra, interesais.

Savivaldybės kontroliuojamos UAB „Utenos šilumos tinklai“ stebėtojų taryba, kurios nariu yra Savivaldybės tarybos narys N. S., 2016-06-15 pritarė paramos skyrimui VšĮ futbolo klubui „Utenos Utenis“, kurios valdybos nariu, deleguotu Savivaldybės, taip pat yra N. S. Tuo pačiu sprendimu bendrovės stebėtojų taryba, kurios nariu ir pirmininku yra Savivaldybės mero patarėjas H. Z., pritarė paramos skyrimui VšĮ „Utenos Juventus“, kurios valdybos nariu, deleguotu Savivaldybės, taip pat yra H. Z. Minėti asmenys savo pareigų UAB „Utenos šilumos tinklai“ stebėtojų taryboje nedeklaravo ir nuo sprendimų svarstymo ir priėmimo nenusišalino.

Pažymėtina, kad siekiant Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių veiklos skaidrumo, tinkamo Savivaldybės ir įmonės interesų atstovavimo, įmonių institucijose dalyvaujantys Savivaldybės atstovai turėtų veikti išimtinai tų įmonių interesais, nusišalinti nuo sprendimų priėmimo sprendžiant su kitais jų atstovaujamaiais subjektais susijusius klausimus. Tuo būtų užkirstas kelias galimoms visuomenės abejonėms, kad vykdydami savo tarnybines pareigas šie asmenys galbūt ne visada tinkamai atstovauja įmonės (Savivaldybės) interesams.

Atkreipiame dėmesį, kad šioje analizėje nevertinome savivaldybės kontroliuojamų bendrovių paramos teikimo veiklos, tačiau Specialiųjų tyrimų tarnyba atliko korupcijos rizikos analizę 8 valstybės valdomų bendrovių paramos teikimo srityje. Atlikta analizė atskleidė, kad paramos teikimo tvarkos antikorupciniu požiūriu yra tobulintinos,

⁵² Informacijos apie paramos skyrimo tvarką neradome UAB „Utenos vandenys“ tinklapyje www.utenosvandenys.lt (žiūrėta 2017-05-17).

⁵³ http://www.utenosvandenys.lt/images/stories/4_informacija/4_4_veiklos_viesinimas/paramos_skyrimo_tvarka.doc

bendrovių vykdoma suteiktos paramos panaudojimo kontrolė yra formali, jos turėtų viešinti išsamesnę informaciją apie suteiktą paramą. Atsižvelgdama į bendrovių paramos teikimo reglamentavimo ir jo įgyvendinimo trūkumus, Specialiųjų tyrimų tarnyba Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai pasiūlė parengti valstybės ir savivaldybių bendrovių paramos teikimo gaires⁵⁴.

Siūlytume susipažinti su minėta analize ir įvertinti Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių paramos teikimo tvarkas.

3. DĖL NUSIŠALINIMO PRIIMANT SPRENDIMUS SAVIVALDYBĖS TARYBOJE

Išnagrinėję Savivaldybės tarybos narių privačių interesų deklaracijas⁵⁵ nustatėme, kad Savivaldybės tarybos narys Ž. U. yra VšĮ „Utenos Juventus“ dalininkas, prezidentas, valdybos narys⁵⁶.

Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 11 straipsnio 1 dalis asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, draudžia dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą.

Įvertinę Savivaldybės tarybos sprendimus, susijusius su VšĮ „Utenos Juventus“ rėmėjais, nustatėme, kad Savivaldybės tarybos narys Ž. U., būdamas VšĮ „Utenos Juventus“ dalininkas, prezidentas, valdybos narys, nenusišalino Savivaldybės taryboje svarstant klausimus, susijusius su VšĮ „Utenos Juventus“ tinklapyje nurodomais rėmėjais – UAB „Umaras“, UAB „Bikuvos“ prekyba, UAB „Utenos prekyba“:

- pritarė 2015 m. kovo 26 sprendimui Nr. TS-72, kuriuo patvirtinti žemės sklypo (unikalus Nr. 8250-0013-0005, kadastro Nr. 8250/0013:5 Pakalnių k. v.), esančio Ažuolijos k., Leliūnų sen., Utenos r., detalusis planas, numatant UAB „Baltforgė“ ir UAB „Umaras“ priklausančių žemės sklypo dalių atidalijimą ir suformuojant naujus žemės sklypus⁵⁷;

- pritarė 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimui Nr. TS-334, kuriuo nuspręsta su uždarąja akcine bendrove „Bikuvos“ prekyba sudaryti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio, Savivaldybės administracijos patikėjimo teise valdomo pastato (nekilnojamojo turto kadastro duomenų byloje Nr.

⁵⁴ Prieiga per internetą:

http://www.stt.lt/documents/kra_2017/KRA%208%20bendrovi%C5%B3%20paramos%20teikimas_1.docx

⁵⁵ Prieiga per internetą: www.vtek.lt

⁵⁶ Prieiga per internetą: <http://www.utenosjuventus.lt/klubas>

⁵⁷ Prieiga per internetą: <http://infolex.lt/utena/Default.aspx?Id=3&DocId=57800> ir

http://www.utena.lt/images/Prisegtukai/taryba/protokolai/2015_03_26_tarybos_posedzio_protokolas.pdf

82/27217 pastatas pažymėtas plane 17E1p, unikalus Nr. 8295-4001-8182, pastato plotas 329,75 kv. m), esančio Aušros g. 38, Utenoje, nuomos sutartį naujam terminui, nustatyti nuomos mokesčio kainas⁵⁸;

- pritarė 2016 m. vasario 18 d. sprendimui Nr. TS-62, kuriuo, atsižvelgiant į uždarosios akcinės bendrovės „Utenos prekyba“ 2016 m. vasario 1 d. raštą Nr. 134, nuspręsta sutikti, kad rengiant statinio, esančio Aušros g. 45, Utenos m., maitinimo paskirties pastato paskirties keitimą į prekybos paskirties pastatą atliekant paprastojo remonto darbus projektą, privalomas automobilių stovėjimo vietų skaičius (8 vnt.) būtų projektuojamas valstybei nuosavybės teise priklausančiame, Savivaldybės panaudos teise valdomame žemės sklype, esančiame Aušros g., Utenoje, kad. Nr. 8270/0006:169⁵⁹.

Siekiant įvertinti, ar šiais atvejais nebuvo pažeisti Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimai, informaciją 2017 m. balandžio 14 d. raštu Nr. 4-01-3009 perdavėme Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai pagal kompetenciją, kuri šį atvejį pavedė ištirti Utenos rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijai⁶⁰.

Savivaldybės tarybos Etikos komisija, įvertinusi pateiktą informaciją, nusprendė, kad Savivaldybės tarybos narys Ž. U. nepažeidė teisės aktuose nustatytų savivaldybės tarybos nario elgesio principų ar reikalavimų, tačiau rekomendavo Ž. U. suderinti savo elgesį ar veiklą su Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytais savivaldybės tarybos nario elgesio principais ar reikalavimais.⁶¹

⁵⁸ Prieiga per internetą: <http://infolex.lt/utena/Default.aspx?Id=3&DocId=58063> ir http://www.utena.lt/images/Prisegtukai/taryba/protokolai/2015/2015_12_22_protokolas.pdf

⁵⁹ Prieiga per internetą: <http://infolex.lt/utena/Default.aspx?Id=3&DocId=58123> ir http://www.utena.lt/images/Prisegtukai/taryba/protokolai/2016/2016_02_18_tarybos_protokolas.pdf

⁶⁰ 2017-04-28 raštas Nr. S-910-(2.11).

⁶¹ Savivaldybės tarybos Etikos komisijos 2017-05-26 sprendimas Nr. T6-31, prieiga per internetą: http://www.utena.lt/images/2017_Naujienos/BIRZELIS/2017_06_02/doc00304320170601164623.pdf

MOTYVUOTOS IŠVADOS

Išanalizavus Savivaldybės sporto rėmimo sritį darytina išvada, kad joje egzistuoja korupcijos rizika dėl šių korupcijos rizikos veiksnių (motyvai išdėstyti 2.1 – 2.4 skyriuose):

1. Neužtikrinamas profesionalaus krepšinio ir futbolo sporto klubų VŠĮ „Utenos Juventus“ ir VŠĮ futbolo klubas „Utenos Utenis“, kuriose savivaldybė yra dalininkas, finansavimo skaidrumas (8 – 10 psl.).
2. Nenustatomi aiškūs projektų atrankos kriterijai (10 – 11 psl.).
3. Nereglamentuojamas finansavimo sumų skyrimas vienam projektui ir to paties lėšų gavėjo projektams (11 – 12 psl.).
4. Atskirais atvejais finansuojami ne projektai, o įprastinė pareiškėjų veikla (12 – 13 psl.).
5. Nustatyti subjektyvūs projektų vertinimo kriterijai (13 psl.).
6. Atskirais atvejais nebuvo užtikrinamas Sporto veiklos projektų vertinimo komisijos narių nusišalinimas priimant sprendimus dėl projektų atrankos (13 – 14 psl.).
7. Nėra nustatyta komisijos narių rotacija, atskirais atvejais komisijos sprendimus lemia pirmininko balsas (14 psl.).
8. Nėra viešinama visa aktuali informacija (14 – 15 psl.).
9. Neatskirtos konkursų inicijavimo, vykdymo ir pasiektų rezultatų vertinimo funkcijos (15 – 16 psl.).
10. Nenustatyta lėšų naudojimo tvarka (16 psl.).
11. Nėra išsamiai ir motyvuotai pagrindžiami projektų nefinansavimo motyvai (16 – 17 psl.).
12. Neformalizuotos projekto įvykdymo ataskaitų kontrolės procedūros (17 – 18 psl.).
13. Savivaldybės gauta parama nėra viešinama (19 psl.).
14. Paramos skirstymo komisijos sudarymo taisyklės neužtikrina skaidrių ir objektyvių sprendimų priėmimo (19 psl.).
15. Priimdama sprendimus paramos skirstymo komisija pažeidžia Savivaldybės teisės aktų reikalavimus (20 psl.).
16. Neišsamiai sprendimų projektų, dėl atleidimo nuo nekilnojamojo turto mokesčio, teikimo Savivaldybės tarybai tvarka (21 – 22 psl.).
17. Neatskirtos Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių veiklos (valdymo) kontrolės funkcijos nuo sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimo (23 psl.).

18. Ne visoms bendrovėms yra nustatytas maksimalios leidžiamos paramai skiriamų lėšų ribos (23 – 24 psl.).

19. Neužtikrinamas kontroliuojamų bendrovių veiklos viešumas skiriant paramą (24 psl.).

PASIŪLYMAI

1. Siekiant užtikrinti Savivaldybės ir Savivaldybei pavaldžių įstaigų veiklos viešumą, siūloma Utenos rajono savivaldybės korupcijos prevencijos 2016-2018 metų programoje numatyti priemones, skirtas Savivaldybės ir jai pavaldžių įstaigų veiklos viešumui užtikrinti sporto veiklos finansavimo srityje.

2. Siekiant sumažinti korupcijos riziką Savivaldybės sporto rėmimo srityje, siūloma:

2.1. VŠĮ „Utenos Juventus“ ir VŠĮ futbolo klubą „Utenos Utenis“ finansuoti programiniu principu.

2.2. Sporto veiklos projektų atranką (papildomą atranką) vykdyti administraciniu teisės aktu nustatant skaidrias ir objektyvias atrankos sąlygas ir kriterijus.

2.3. Nustatyti reikalavimą prie projekto prisidėti nuosavomis lėšomis, maksimalią vienam projektui skirtiną sumą, apriboti vieno subjekto finansuojamų projektų kiekį, reglamentuoti papildomą lėšų skyrimą tiems patiems projektams, nustatyti aiškius ir objektyvius kriterijus, kuriais vadovaudamasis kiekvienas Ekspertų komisijos narys galėtų nurodyti projektui siūlomą skirti sumą.

2.4. Aiškiai apibrėžti siektinus projektų rezultatus, kad būtų galima realiai įvertinti, ar projekto metu bus sukurtas unikalus produktas ar paslauga, ar projektas nėra skirtas įprastinei sporto klubo, organizacijos veiklai finansuoti (tai, kuriai ji buvo įsteigta), administraciniu aktu paskirstyti sporto priemonių planui įgyvendinti skirtas lėšas pagal sporto sektorius ir tikslines grupes.

2.5. Nustatyti aiškius ir objektyvius projektų vertinimo kriterijus.

2.6. Nustatyti Sporto veiklos projektų vertinimo komisijos narių rotacijos principus, sprendimų priėmimo tvarką balsams pasiskirsčius po lygiai (dėl posėdyje nedalyvaujančių visų komisijos narių) – tokiu atveju klausimo svarstymas gali būti perkeliamas kitam posėdžiui.

2.7. Susisteminti ir Savivaldybės interneto svetainėje skelbti detalią su projektų rėmimu susijusią informaciją.

2.8. 2016 metų finansavimo tvarkos apraše įtvirtinti nuostatas dėl komisijų viešumo, nustatyti kontrolės procedūras siekiant įvertinti lėšų gavėjų informacijos viešinimą.

2.9. Atskirti sportinės veiklos projektų finansavimo konkursų inicijavimo ir kontrolės funkcijas nuo konkursų vykdymo (pateiktų projektų vertinimo).

2.10. Finansavimo sutartyse perkančiąsias organizacijas įpareigoti vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymu, kitiems lėšų gavėjams įtvirtinti pagrindines skirtų lėšų naudojimo nuostatas, siekiant racionaliai ir skaidriai įsigyti projektų vykdymui reikalingų prekių ir (ar) paslaugų

2.11. Reglamentuoti projektų surinktų balų reikšmę (įtaką) projektų finansavimui bei reikalavimą aiškiai ir išsamiai pagrįsti finansavimo neskyrimo motyvus, nustatyti ginčų nagrinėjimo tvarką ir apie tai informuoti finansavimo negavusius pareiškėjus.

2.12. Detalizuoti projektų vykdytojų pateiktų ataskaitų kontrolės (vertinimo) procedūras.

2.13. Savivaldybės tinklapyje teikti informaciją apie gautą paramą teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat susisteminti ir pateikti informaciją apie 2015 – 2016 m. gautą paramą.

2.14. Nustatyti, kad paramos skirstymo komisiją turėtų sudaryti ne mažiau kaip 5 nariai, jų rotaciją, minimalų posėdyje dalyvaujančių narių skaičių, nustatyti sprendimų priėmimo, įforminimo tvarką, sprendimų priėmimo tvarką komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai.

2.15. Spręsti dėl gautos paramos skirstymą reglamentuojančių Savivaldybės teisės aktų tobulinimo.

2.16. Nustatyti Savivaldybės administracijos darbuotojų pareigą įvertinti gautus prašymus dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos teikimo ir pateikti sprendimų projektus Savivaldybės tarybai dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos suteikimo konkrečioms paramos teikėjams.

2.17. Spręsti klausimą dėl paramą skiriančių subjektų Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse.

2.18. Kontroliuojamoms bendrovėms nustatyti konkrečią paskirstytinojo pelno dalį darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašioms tikslams, išskiriant paramai skiriamų lėšų dydį, ir maksimalią vienam paramos gavėjui per finansinius metus galimą skirti paramos sumą.

2.19. Užtikrinti, kad kontroliuojamos bendrovės skelbtų ir netenkintus paramos gavėjų prašymus.

2.20. Susipažinti su Specialiųjų tyrimų tarnybos atlikta korupcijos rizikos analize 8 valstybės valdomų bendrovių paramos teikimo srityje ir įvertinti Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių paramos teikimo tvarkas.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamiesi Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 19 punktu, prašome per 3 mėnesius nuo išvados gavimo dienos STT pateikti informaciją apie šioje išvadoje pateikiamų pasiūlymų vykdymą (2 Priedas).

PRIDEDAMA. 6 lapai.

Direktoriaus pavaduotojas

Egidijus Radzevičius

Mindaugas Stukas, (8 45) 51 01 71, (8 652) 45 815, el. p. mindaugas.stukas@stt.lt

Išvados dėl korupcijos rizikos analizės
Utenos rajono savivaldybės veiklos srityse
1 priedas

I. TEISĖS AKTŲ IR DOKUMENTŲ, ANALIZUOTŲ ATLIEKANT KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĘ, SĄRAŠAS

Lietuvos Respublikos teisės aktai ir dokumentai

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
8. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
9. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas.
10. Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas.
11. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas.
12. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymas.
13. Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas
14. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas.
15. Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas.
16. Žemės mokesčio įstatymas.
17. Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Seimo 2015-03-10 nutarimu Nr. XII-1537.
18. Vyriausybės 2002-10-08 nutarimas Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
19. Vyriausybės 2014-08-27 nutarimas Nr. 839 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio 3 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1526“.
20. Vyriausybės 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“.
21. Teisės aktų projektų antikorporacinio vertinimo taisyklės, patvirtintos Vyriausybės 2014-03-12 nutarimu Nr. 243.
22. Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Vyriausybės 2002-06-06 nutarimu Nr. 827.
23. Vyriausybės 2003-11-10 nutarimas Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“.
24. Juridinių asmenų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų, įgyvendinant 2009–2014 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų projektus, vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas finansų ministro 2012-04-11 įsakymu Nr. 1K-135.

25. Juridinių asmenų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas finansų ministro 2008-06-11 įsakymu Nr. 1K-212.

Kiti dokumentai

1. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010-11-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1254/2010.

2. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010-08-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-944/2010).

3. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011-05-27 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-2198/2011.

4. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2013 m. birželio 7 d. valstybinio audito ataskaita „Mokesčių lengvatos“ Nr. VA-P-60-3-7

5. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2017-04-28 raštas Nr. S-910-(2.11) „Dėl pavedimo iširti galimą Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimą“.

6. Specialiųjų tyrimų tarnybos 2016-09-06 antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-6694 „Dėl teisės aktų, reglamentuojančių projektų rėmimą iš savivaldybių biudžeto lėšų“.

7. Specialiųjų tyrimų tarnybos 2016-02-02 antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-702 „Dėl teisės aktų, reglamentuojančių kūno kultūros ir sporto projektų finansavimą ir kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimą“.

8. Specialiųjų tyrimų tarnybos 2016-06-21 antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-4985 „Dėl Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4492 ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo veiklą“.

9. Transparency international Lietuvos skyriaus studija „Skaidrumo treniruočių planas. Pagrindinės sporto finansavimo rizikos“ (2016 m.).

10. Lietuvos savivaldybių asociacijos 2017-03-02 raštas Nr. (13)-SD-227 „Dėl pasitarimo profesionalaus sporto finansavimo klausimais iš savivaldybių biudžetų“.

II. ANALIZUOTŲ IR VERTINTŲ TEISĖS AKTŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

1. Utenos rajono savivaldybės 2014-2016 metų strateginis veiklos planas, patvirtinta Savivaldybės tarybos 2014-01-30 sprendimu Nr. TS-12.

2. Savivaldybės tarybos 2015-02-19 sprendimas Nr. TS-33 „Dėl Utenos rajono savivaldybės 2015 metų biudžeto patvirtinimo“ (2015-12-22 sprendimo Nr. TS-323 redakcija).

3. Savivaldybės tarybos 2016-02-18 sprendimas Nr. TS-42 „Dėl Utenos rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“ (2016-09-29 sprendimo Nr. TS-248 redakcija).

4. Utenos rajono savivaldybės kultūrinės veiklos plėtros, kokybiškos švietimo sistemos kūrimo, jaunimo užimtumo, ekonomikos skatinimo ir turizmo plėtojimo projektų finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2011-01-27 sprendimu Nr. TS-29 (2013-02-28 sprendimo Nr. TS-43 redakcija).

5. Utenos rajono savivaldybės kultūrinės veiklos plėtros, nusikaltimų ir administracinių nusižengimų prevencinės veiklos, kokybiškos švietimo sistemos kūrimo, jaunimo užimtumo, ekonomikos skatinimo ir turizmo plėtojimo projektų finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2016-01-28 sprendimu Nr. TS-24.

6. Savivaldybės tarybos 2014-06-26 sprendimas Nr. TS-189 „Dėl Utenos rajono savivaldybės turto investavimo į viešąją įstaigą „Utenos Juventus“ ir įgaliojimo balsuoti viešosios įstaigos „Utenos Juventus“ visuotiniame dalininkų susirinkime“.

7. Savivaldybės tarybos 2013-11-28 sprendimas Nr. TS-312 „Dėl dalyvavimo steigiant viešąją įstaigą futbolo klubą "Utenos Utenis"“.

8. Savivaldybės tarybos 2014-02-27 sprendimas Nr. TS-57 „Dėl asmenų skyrimo į VšĮ „Utenos Utenis“ valdybą ir įgaliojimo balsuoti visuotiniame dalininkų susirinkime“.

9. Savivaldybės tarybos 2014-04-24 Nr. sprendimas Nr. TS-107 „Dėl įgaliojimo balsuoti VšĮ „Utenos Juventus“ visuotiniame dalininkų susirinkime“.

10. Savivaldybės tarybos 2016-02-18 sprendimas Nr. TS-50 „Dėl asmenų skyrimo į VšĮ „Utenos Utenis“ valdybą ir įgaliojimo balsuoti visuotiniame dalininkų susirinkime“.

11. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-03-13 įsakymas Nr. AĮ-215 „Dėl Utenos rajono savivaldybės kultūrinės veiklos plėtros, kokybiškos švietimo sistemos kūrimo, jaunimo užimtumo, ekonomikos skatinimo ir turizmo plėtojimo projektų vertinimo ekspertų komisijų sudarymo ir 2011-05-06 įsakymo Nr. AĮ-425 pripažinimo netekusiu galios“.

12. Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus nuostatai, patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-03-29 įsakymu Nr. AĮ-308.

13. VšĮ „Utenos Utenis“ įstatai (pritarta Savivaldybės tarybos 2013-11-28 sprendimu Nr. TS-312).

14. Utenos rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo taisyklės, patvirtintos Savivaldybės tarybos 2009-04-23 sprendimu Nr. TS-119.

15. Utenos rajono savivaldybės tarybos 2008-08-28 sprendimas Nr. TS-190 „Dėl atstovavimo Utenos rajono savivaldybei viešosiose įstaigose, kuriose savivaldybės, kaip viešųjų įstaigų dalininkės (arba savininkės) turtines ir neturtines teises įgyvendina Utenos rajono savivaldybės administracijos direktorius, taisyklių patvirtinimo“.

16. Savivaldybės administracijos direktorius 2009-09-23 įsakymas Nr. AĮ-802 „Dėl Utenos rajono savivaldybės administracijos vardu gautos paramos skirstymo komisijos“.

17. Nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos teikimo Utenos rajone tvarka, patvirtinta Savivaldybės tarybos 2006-10-19 sprendimu Nr. T-204.

18. Žemės (Žemės nuomos) mokesčio lengvatos teikimo įmonėms Utenos rajone tvarka, patvirtinta Savivaldybės tarybos 2007-10-04 sprendimu Nr. TS-168.

19. Savivaldybės tarybos 2015-06-25 sprendimas Nr. TS-177 „Dėl UAB „Utenos šilumos tinklai“ stebėtojų tarybos išrinkimo“.

20. Savivaldybės tarybos 2015-03-26 sprendimas Nr. TS-72 „Dėl detaliojo plano patvirtinimo (Ažuolijos k.)“ ir Savivaldybės tarybos posėdžio protokolas.

21. Savivaldybės tarybos 2015-12-22 sprendimas Nr. TS-334 „Dėl pastato (Aušros g. 38, Utenos m.) nuomos sutarties atnaujinimo“ ir Savivaldybės tarybos posėdžio protokolas.

22. Savivaldybės tarybos 2016-02-18 sprendimas Nr. TS-62 „Dėl sutikimo projektuoti automobilių stovėjimo vietas“ ir Savivaldybės tarybos posėdžio protokolas.

23. Savivaldybės Kultūrinės veiklos plėtros, kokybiškos švietimo sistemos kūrimo, jaunimo užimtumo, ekonomikos skatinimo ir turizmo plėtojimo projektų finansavimo, sporto veiklos projektų vertinimo ekspertų komisijos 2015-2016 m. posėdžių protokolai, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai dėl sportinės veiklos projektų finansavimo.

24. Savivaldybės tarybos 2015-2016 sprendimai dėl mokesčių lengvatų taikymo.

25. Utenos automobilių sporto klubo „Mgear“ projektas „Utenos automobilių sporto klubo „Mgear“ automobilinio slalomo 2015 metais varžybų organizavimas“.

26. Rytų Aukštaitijos krepšinio teisėjų asociacijos projektas „Senjorų užimtumas sportinėje veikloje“ (2016 m.).

27. Užpalių sporto klubo projektas „Užpalių seniūnijos sportinė veikla“ (2016 m.).

28. VšĮ „Utenos Utenis“ projektas „Profesionalaus ir mėgėjiško futbolo vystymas Utenos rajone“ (2016 m.).

29. VšĮ „Utenos Juventus“ projektas „Vyrų krepšinis Utenoje“ (2016 m.).

30. Savivaldybės tarybos 2015-06-25 sprendimas Nr. TS-172 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos taikymo UAB „Bikuva“, įmonės prašymas, Savivaldybės tarybos sprendimo lydimoji medžiaga.

31. Savivaldybės tarybos 2016-10-27 sprendimas Nr. TS-269 „Dėl nekilnojamojo turto ir žemės nuomos mokesčių lengvatų teikimo UAB „Baltijos polistirenas“, įmonės prašymas, Savivaldybės tarybos sprendimo lydimoji medžiaga.

32. Savivaldybės tarybos 2016-10-27 sprendimas Nr. TS-272 „Dėl nekilnojamojo turto ir žemės nuomos mokesčių lengvatų teikimo UAB „Švyturys – Utenos alus“, įmonės prašymas, Savivaldybės tarybos sprendimo lydimoji medžiaga.

33. Savivaldybės tarybos 2016-10-27 sprendimas Nr. TS-237 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos teikimo UAB „Umaras“, įmonės prašymas, Savivaldybės tarybos sprendimo lydimoji medžiaga.

34. UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2016-06-15 stebėtojų tarybos posėdžio protokolo Nr. 1.55-8, 2016-10-31 protokolo Nr. 1.55-10 išrašai.

35. 2016-04-29 VšĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ visuotinio dalininkų susirinkimo protokolas Nr. 9.

36. 2016-01-12 VšĮ futbolo klubo „Utenos Utenis“ valdybos posėdžio protokolas Nr. 1.

37. 2016-04-07 VŠĮ „Utenos Juventus“ valdybos susirinkimo protokolas Nr. 1.
38. 2016-04-29 VŠĮ „Utenos Juventus“ visuotinio dalininkų susirinkimo protokolas Nr. 1.
39. Savivaldybės tarybos 2016-11-24 posėdžio protokolas Nr. TS-10 „Dėl VŠĮ futbolo kubo „Utenos Utenis“ 3 m. veiklos apžvalgos“.
40. UAB „Utenos butų ūkis“ paramos skyrimo tvarka, patvirtinta direktoriaus 2017-03-03 įsakymu Nr. V-05.
41. UAB „Utenos šilumos tinklai“ paramos skyrimo tvarka, patvirtinta direktoriaus 2016-12-16 įsakymu Nr. V-107.
42. UAB „Utenos komunalininkas“ paramos skyrimo tvarka, patvirtinta direktoriaus 2017-03-03 įsakymu Nr. V-17-10.
43. UAB „Utenos vandenys“ paramos skyrimo tvarka, patvirtinta direktoriaus 2016-12-06 įsakymu Nr. VO-97.

Išvados dėl korupcijos rizikos analizės
Utenos rajono savivaldybės veiklos srityse
2 priedas

Eilės Nr.	STT pasiūlymai	Savivaldybės planuojamos įgyvendinti priemonės
Antikorupcinis kai kurių veiklos sričių vertinimas		
	Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodyti pasiūlymai.	Atsižvelgta – detalizuoti, nurodyti, kaip atsižvelgta. Atsižvelgta iš dalies – detalizuoti, nurodyti, kaip. Pagrįsti, kodėl atsižvelgta tik iš dalies. Neatsižvelgta – pagrįsti, kodėl neatsižvelgta.
